

Gazeta învățămîntului

ORGAN AL MINISTERULUI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI CULTURII ȘI AL COMITETULUI CENTRAL AL SINDICATULUI MUNCITORILOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Anul XII, Nr. 558

Vineri 25 martie 1960

8 pagini 25 bani

Vacanța elevilor

Elevii sînt de cîteva zile în vacanță. Ei putem vedea acum în vizită la muzee, la antrenamente, pe terenurile de sport sau prin parcuri, preocupați de pictură, de muzică, de lectură. Într-un cuvînt, în zilele vacanței, școlarii participă la acțiuni pe care le îndrăgesc.

La întocmirea programului pentru vacanță, pedagogii au avut în vedere necesitatea ca elevii să se odihnească după munca școlară și să folosească în mod organizat timpul lor liber.

Conducerea Școlii medii nr. 36 din Capitală, împreună cu organizația de partid, cu organizația U.T.M. și cu organizația sindicală din școală au elaborat planul acțiunilor pe întreaga perioadă a vacanței, căutînd bineînțeles să pună pe primul plan activitățile cu caracter recreativ.

Iubitorii de literatură se vor întîlni în această perioadă cu scriitorii ca Gică Iuteș, Vladimir Colin ș.a., cu care vor purta discuții asupra cărților citite. Aceste întîlniri vor da elevilor prilejul să discute probleme de literatură în mod mai liber, mai puțin didactic, în forme variate, trezindu-le astfel, și mai mult interesul față de lectură.

Spre a satisface interesul elevilor pentru vizitarea unor locuri importante ale orașului, școala a programat mai multe vizite, la Muzeul Romîno-Rus, la Muzeul orașului București, și la Muzeul „Lenin-Stalin”. Cu tot atît de mare interes vor participa elevii în aceste zile și la audițiile muzicale din cadrul A.R.L.U.S.-ului și la vizionarea în comun a filmelor accesibile lor.

În timpul vacanței elevii vor desfășura și unele activități cu caracter științific. Fruntașii la învățătură, spre exemplu, vor participa la Olimpiada de matematică și fizică. O parte dintre elevi vor continua lucrările pe totul școlii.

Pe stadioanele „Progresul” și „Floreasca” elevii vor avea posibilitatea să facă atletism, să joace volei, tenis etc.

Pe timpul vacanței de primăvară Clubul sindicatului muncitorilor din învățămînt din orașul București a organizat o bogată activitate cultural-artistică pentru pionieri și școlari. Teatrul de marionete va prezenta în vacanță trei spectacole cu piesele: „Dragostea celor trei portocale”, „Escapada jucărilor”, „Urechiușă albă”, iar corul de copii al clubului va prezenta trei concerte.

Un program interesant pregătește și cercul literar „M. Sadoveanu” care funcționează în cadrul clubului și care va organiza un matineu literar pe tema: „Te slăvim pe țara noastră”. La acest matineu, membrii cercului vor citi pionierilor și școlărilor de la diferite școli din Capitală cele mai reușite producții originale ale lor în proză și în versuri în legătură cu tema respectivă.

De asemenea, în vacanță clubul organizează un ciclu de filme pentru școlari și tineret.

Numărul tinerilor din școli care vizitează Muzeul Lenin-Stalin din Capitală crește tot mai mult. Iată-le în vizită la muzeu pe elevele clasei de textile, clasă fruntașă la învățătură și disciplină, de la Școala tehnică de muncitori calificați a Ministerului Comerțului.

Viața lui LENIN

INALT EXEMPLU DE UMANITATE

Pasiune revoluționară, care mișcă munții din loc, gîndire neînfricată, voință de fier nestrămutată, ură de moarte împotriva robiei și asuprii, credință nemărginită în puterea de creație a maselor — toate acestea și-au găsit întruchiparea măreață în persoana lui Lenin.

V. I. Lenin și-a consacrat întreaga sa viață cauzei clasei muncitoare, fericirii tuturor celor ce muncesc. Lenin și poporul, poporul și Lenin — sînt cuvinte care nu se pot separa și care exprimă însuși sensul vieții marelui luptător pentru eliberarea clasei muncitoare.

Genial teoretician și conducător al proletariatului, Lenin se contopea cu masa, era unul din cei mulți. „Nu prea înalt — povestește Krijanovski — purtînd o șepceță oarecare, el putea trece ușor neobservat, fără să bată la ochi, în orice cartier industrial... cu aceeași ușurință, îmbrăcat într-un surman, Vladimir Ilici putea să se piardă în orice mulțime de țărani de pe Volga. Chipul lui avea ceva izvorît parcă de-a dreptul din aceste pături de jos ale poporului, ca și cum s-ar fi înrudit prin sînge cu ele. Dar era suficient să-și cufunzi privirile în ochii lui Vladimir Ilici, în acești ochi de un căprui închis, atît de neobișnuiți, de pătrunzători, plini de forță și energie lăuntrică, pentru a simți de îndată că ai în față un om de o factură neobișnuită”.

V. I. Lenin avea o încredere nemărginită în forța creatoare a maselor. El studia cu atenție experiența oamenilor muncii, verifica tezele sale teoretice în discuții cu muncitori, țărani, intelectuali. În aceste discuții adesea întrebă: „Dar ce gîndești D-ta despre aceasta? Sînteți de acord, sau nu?” „Care este părerea D-tale?” „Această trăsătură ieșea îndeosebi în evidență la Lenin în rezolvarea

problemelor practice ale muncii de partid și construcției de stat. El folosea forțele și cunoștințele fiecărui om și lua întotdeauna în considerație părerile tovarășilor de muncă. Lenin privea părerile muncitorilor sau ale țărănilor cu un deosebit interes căci în fiecare om Vladimir Ilici vedea masele, iar în mase forța partidului și a statului.

V. I. Lenin manifesta o adîncă înțelegere față de nevoile maselor muncitoare. Dragostea lui fierbinte față de oamenii muncii se reflecta în întreaga lui activitate. El se preocupa în permanență de îmbunătățirea situației materiale a muncitorilor și țărănilor și era tare frămîntat atunci cînd nu existau posibilități pentru realizarea ei. În acest sens ori cît de mari ar fi fost greutățile se străduia să le învingă.

Cu cîtă emoție mi-a vorbit el la începutul lui noiembrie 1920 — spunea Klara Zetkin — despre niște delegați ai țărănilor care îl vizitaseră cu puțin înainte:

— „Erau în zdrețe cu picioarele înfășurate în cirpe și virite în oșinci. Pe o vreme ca asta! Picioarele le erau ude leoarcă, învinețite de frig, înghețate. Se înțelege, am dat dispoziție să li se aducă încălțăminte de la depozitul militar. Dar parcă mult le-am ajutat cu asta! Acum, mii, zeci de mii de țărani și muncitori umblă cu picioarele pline de răni și e cu neputință să-i încălți pe toți pe socoteala statului. Din ce iad îngrozitor de adînc trebuie să se zmulgă, să iasă sărmanul nostru popor! Drumul lui spre eliberare este cu mult mai greu decît acela al proletariatului nostru german. Eu însă cred în eroismul poporului nostru, sînt convins că va ieși la liman!”.

La început Lenin vorbea încet, aproape în șoaptă. Ultima frază a rostit-o tare, strîngînd din dinți și cu o expresie de hotărîre fermă, tulipărită pe față”.

Zecile de muncitori, țărani, intelectuali, care veneau la Lenin cu probleme de muncă sau personale, ieșeau de la el entuziasmați de marea atenție ce li se acorda, căci Lenin era foarte atent, simplu, și delicat în relațiile cu oamenii. Se interesa îndeaproape de situația familiei fiecăruia, de bucuriile și necazurile lui. Cu muncitorii și țărăni el putea să discute îndelung lucruri mărunte și avea grijă să-i ajute îndeaproape.

În anul 1918, de la redacția ziarului „Bednota” i se comunică lui V. I. Lenin că a venit un țăran pe nume Cecunov, care dorea mult să stea de vorbă personal cu el. În timpul convorbirii lor închinată unei importante probleme de stat legată de situația agriculturii, V. I. Lenin văzînd că interlocutorul său era stingherit de lipsa unor buni ochelari, trimise imediat un bilețel către Comisarul Poporului pentru problemele sănătății în care scria: „A venit la mine tovarășul Ivan Afanasievici Cecunov, un țăran muncitor, foarte interesant, care propagă în felul lui bazele comunismului. El a rămas fără ochelari. A plătit pentru o răblă 15.000 ruble. Am o mare rugămintă: să-l ajuți și să-l rogi pe secretarul D-tale să-mi comunice dacă ai reușit să-i procurai ochelarii”.

Totul este remarcabil în acest bilețel și conținutul care reflectă grija pentru un om al muncii, pe care îl vedea pentru prima oară în viață și stilul respectuos în care se adresează oamenilor cu care lucrează: „să-l rogi pe secretarul D-tale”. Bunătatea, simplitatea sufletească, atitudinea tovarășească față de oameni — acestea erau trăsături proprii caracterului lui Lenin. El cerea și altora să aibă atitudinea cea mai atentă și

(Continuare în pag. 2)

N. S. Hrușciiov în Franța

N. S. Hrușciiov, care la invitația guvernului francez se află în aceste zile în Franța, este primit pretutindeni cu entuziasm și căldură. Această vizită a premierului sovietic întărește și mai mult încrederea popoarelor în triumful cauzei păcii.

În clișeu: N. S. Hrușciiov, în balconul palatului Quai d'Orsay, răs-punzînd mulțimii care-l ovacionează.

Intimpinând aniversarea nașterii lui Lenin

La Școala de 7 ani nr. 140 din Capitală se desfășoară o bogată activitate în vederea sărbătoririi a 90 de ani de la nașterea lui V. I. Lenin. Zilele trecute, profesoara Anastasia Gherculescu a ținut în fața elevilor din clasele V-VII o conferință despre „Viața și opera lui V. I. Lenin”, iar elevii din clasele I-IV au ascultat cu atenție expunerile învățătorilor privind dife-

rite episoade din anii copilăriei lui Lenin. În școală s-a inițiat un concurs de lucrări scrise cu subiectul: „Viața și activitatea lui Lenin”, la care participă elevii din clasele V-VII.

La începutul lunii aprilie elevii vor vizita Muzeul „Lenin-Stalin” și vor viziona filmul „Lenin în Octombrie”.

★ În școlile profesionale din întreaga țară se orga-

nizează numeroase acțiuni în cinstea aniversării nașterii lui V. I. Lenin. La școlile profesionale „I.M.S.” din Roman, „Semănătoarea” din București, precum și la Grupul școlar „Steagul Roșu” din Orașul Stalin s-au inițiat cicluri de conferințe cu tema: „Să cunoaștem viața și opera marelui Lenin”, la care ucenicii participă cu vădit interes. Conferințele sînt urmate de filme care oglindesc aspecte din ac-

tivitatea lui Vladimir Iliev Lenin.

În alte școli, ca de exemplu: Școala de meserie confecții-textile din București, Școala profesională de ucenici „Oșelul Roșu” și la Centrul școlar agricol din Rm. Sărat s-au organizat sesiuni literare și concursuri de poezii cu tema „Lenin”. Aproape 2.000 ucenici din școlile profesionale din Capitală au vizitat în ultimele zile Muzeul „Lenin-Stalin”.

INALT EXEMPLU DE UMANITATE

(Urmare din pag. 1)

respectuoasă plină de grijă față de om.

Neavînd fiziceste posibilitatea de a studia personal toate scrisorile, cererile, reclamațiile ce-i erau adresate, Lenin cerea să fie informat de soarta acestora, insistînd asupra rezolvării lor cu atenție. El era birocratismul, pe birocrați — moștenire grea a vechii orînduirii bazate pe exploatare — lupta cu hotărîre împotriva neglijenței în muncă, împotriva întîrzierilor, și tărăgănelor. V. I. Lenin arăta o dată șefului său de cabinet: „Ai primit o reclamație, o cerere. Ei bine, închipuieți-vă că d-ta ești în locul reclamantului, caută să înțeleagă cu sufletul, cu inima, situația în care se află reclamantul. Închipuiește-ți că d-ta ești acela care n-ai primit răspuns la cerere, că d-ta ești împiedicat să intri la conducătorul instituției la care eeri audiență. Fă un efort, încordează-ți fantezia și cu siguranță că vei găsi posibilitatea de a-l ajuta pe jalbaș. Asta nu înseamnă filantropie, asta înseamnă atitudine comunistă față de om”.

În anii 1918-1920, cînd țînăra Republică Sovietică era inconjurată din toate părțile de armatele contrarevoluționare interne și cele ale imperialiștilor străini, cînd situația alimentară se înrăutățise foarte serios, V. I. Lenin studia personal proiectele de decret privind hrana copiilor din școli, se îngrijea de starea cantinelor și posibilitatea lor de a asigura alimentația. El se interesa de situația țărănimii muncitoare, studia cu atenție poziția acesteia față de politica economică a partidului, fiind o strînsă legătură cu muncitorii. V. I. Lenin nu uita nici de intelectualitatea sovietică, sprijinea și cerea să se creeze condiții optime de muncă oamenilor de știință — Pavlov, Timirișev, Mișurin, Jukovski etc. Afîind de salariizarea proastă a învățătorilor de la sate, Lenin a studiat o serie de date statistice cu privire la problemele școlare, a calculat posibilitățile bugetului statului și a propus mărirea salariilor lor.

Toți cei care veneau în vizită la V. I. Lenin erau uimiți de condițiile modeste în care trăia, de a-

ținutimea lui intransigentă față de orice încercare de a i se crea privilegii în condițiile cînd Țara Sovietică se găsea într-o situație grea din punct de vedere economic, cînd lipseau alimentele și îmbrăcămintea. Toate pachetele cu alimente primite pe adresa lui V. I. Lenin din partea oamenilor muncii, care își exprimau prin această dragoste nețărmurită față de conducătorul lor iubit, el le trimitea caselor și grădinițelor de copii pentru ca aceștia să nu sufere de foame.

În discuțiile cu oamenii muncii, în cuvîntările ținute în fața lor, V. I. Lenin cerea întotdeauna să se vorbească mai simplu și clar, să se folosească un limbaj accesibil maselor, lăsînd la o parte termenii savanți, lozincile, concluziile învățate pe dinafară.

După Revoluția din Octombrie, cînd, V. I. Lenin a devenit conducătorul primului stat socialist din lume, cînd numele lui era cunoscut milioanele de oameni ai muncii din lumea întregă, el a continuat să rămînă același tovarăș modest, exigent față de sine, atent față de părerile celor din jur. El se contopa în întregime cu masa tovarășilor, se străduia cu nicoșă să nu atragă atenția asupra sa, se purta cu oamenii ca de la egal la egal. În atitudinea lui nici urmă de trăsătură de „om al puterii”.

Increderea nemărginită în popor, preocuparea permanentă față de grijile și nevoile lui, au făcut ca Lenin să fie iubit. Muncitorii, țărani și exprimau prin toate mijloacele dragostea lor fierbinte față de Lenin, angajîndu-se să traducă cu însuflețire în viață indicațiile lui geniale cu privire la construirea societății socialiste. Masele vedeau în Lenin pe conducătorul și învățătorul lor, erau convinse că acolo unde este Lenin treburile merg bine.

Întreaga viață a lui V. I. Lenin a fost un act de mare eroism închinat cauzei maselor muncitoare. Lenin nu putea și nici nu știa să trăiască altfel decît să slujească acestei mărețe cauze. Cum spunea poetul revoluției proletare — Maiaovski — V. I. Lenin a fost cel mai uman dintre toți oamenii care au trăit pe pămînt.

CAROL NIRI

INFORMAȚII

În perioada vacanței de primăvară a elevilor vor avea loc primele finale ale celei de a XI-a ediții a Campionatelor republicane școlare.

Finala Campionatului republican școlar de baschet pentru învățămîntul de cultură generală are loc la Orașul Stalin în perioada 23-27 martie a.c. În finală se întîlnesc 16 echipe (8 de băieți și 8 de fete).

Finala Campionatului republican școlar de gimnastică pentru învățămîntul de cultură generală, va avea loc în Sala sporturilor „Floresca” din București la 26-27 III a.c.

La finală participă echipele de gimnastică ale școlilor campioane ale celor 16 regiuni plus echipele campioane din orașul București.

★ Intre 25 martie — 1 aprilie a.c. Ministerul Învățămîntului și Cul-

turii organizează la București cel de al IV-lea Festival Republican al elevilor și studenților din școlile și instituturile de artă.

Spectacolele vor avea loc în sălile: Ateroul R.P.R., Teatrul C.C.S., Studioul Conservatorului de muzică și Studioul Institutului de teatru.

În cadrul Festivalului își vor da concursul cei mai talentați studenți și elevi din cadrul conservatoarelor și școlilor de muzică, studenții institutelor de teatru și elevii școlilor de coreografie, precum și studenții și elevii din instituturile și școlile de arte plastice.

Vor avea loc spectacole de operă, teatru, balet, concerte simfonice, recitale de muzică instrumentală și vocală. Totodată, în sălile de expoziție din strada Dr. Sion, nr. 3 se va deschide expoziția institutelor și școlilor de arte plastice.

Acțiuni patriotice

Pionierii și elevii de la Școala de 7 ani nr. 2 din Giurgiu își aduc și ei contribuția la sporirea producției de fontă și oțel prin colectarea fierului vechi. În două duminici ei au adunat peste 10.000 kg. fier vechi din curtea Atelierele navale care patronază școala, venind în felul acesta în sprijinul întreprinderii.

De asemenea, în ultimul timp, ei au mai strîns de prin curți încă peste 4.000 kg. fier vechi pe care l-au predat în cadrul construcției teatrului orașenesc, la care sînt hotărîți să-și aducă contribuția lor și prin muncă voluntară.

Acțiunile patriotice ale pionierilor și elevilor de la Școala de 7 ani nr. 2 din Giurgiu nu se opresc însă aici. Ei au luat în frîngîrire două străzi din apropierea școlii pe care întrețin curățenia, au săpat gropi și au plantat pomi, contribuind astfel la înfrumusețarea orașului lor drag.

Cu ajutorul părinților și al întreprinderii care patronază școala și-au organizat atelierele de țîmpărie și lăcătușerie și au construit un gard nou la școală. În prezent ei string materiale și gunoi pentru construirea unei sere pe lângă școală, unde vor putea aplica în practică cele învățate în orele de științe naturale.

În intimpinarea celui de al III-lea Congres al P.M.R., pionierii și elevii Școlii nr. 2 din Giurgiu vor continua cu stringerea fierului vechi și vor întreprinde noi acțiuni cu caracter patriotic, manifestîndu-și astfel dragostea pentru orașul natal pentru patria noastră scumpă și pentru partid.

G. M.

Noul local de școală din com. Talea, raionul Cîmpina, cu opt săli de clasă și laborator, la care și-au adus contribuția și elevii și părinții lor.

Pentru drepturi și libertăți democratice

Solidari cu lupta educatorilor din America Latină

Mișcarea de eliberare de sub exploatarea imperialistă a crescut considerabil. Sătule de „binefacerile” regimurilor impuse de stăpînitorii imperialiști, popoarele subjgate din o serie de țări ale Africii, Asiei și Americii Latine și-au cucerit independența sau luptă cu abnegație pentru dobîndirea ei. Acțiunile patriotice în fruntea cărora au stat cei mai neînfricați luptători pentru libertate și dreptate au dus la prăbușirea unui număr de dictaturi militare din America Latină.

În numeroase țări din America Latină regimurile de dictatură militară, instaurate și menținute cu sprijinul direct al monopolurilor străine și al marilor proprietari funciari, în fără milă masele muncitoare în cea mai neagră miserie, asupresc pe luptătorii patrioți.

În Guatemala, bunăoară, cînd s-a reușit instaurarea unui guvern democratic și s-a trecut la reforma agrară, monopolii, care-și vedeau serios amenințate sursele de îmbogățire, au trecut la acțiuni brutale față de „United Fruit Company” a înăbușit fără cruțare democrația în Guatemala. În această țară, ca și în alte state ale Americii Latine în care nenumărați învățători și profesori s-au alăturat luptei de eliberare, au fost interzise sindicatele și organizațiile profesionale independente ale pedagogilor, mulți din aceștia fiind persecutați pentru vederile lor democratice. În Paraguay, Haiti, Nicaragua și în alte state, autoritățile au efectuat arestări, victime ale acestor acțiuni fiind și o seamă de pedagogi. În Republica Dominicană mii de patrioți, printre care și oameni ai școlii, au fost încarcerati sau deportați de regimul sîngeros a lui Trujillo.

Lupta de eliberare a popoarelor oprimare este puternic sprijinită de forțele progresiste din lumea întreagă care protestează împotriva măsurilor antidemocratice hotărîte de dictaturile militare și iau apărarea maselor populare condamnate pe nedrept la o viață atît de grea. Federația Internațională Sindicală a Educatorilor adeseori a venit în ajutorul profesorilor și învățătorilor persecutați pentru faptul că au îndrăznit să revendice, solidari cu popoarele lor, cele mai elementare drepturi și libertăți. Față de situația existentă în prezent în Republica Dominicană bunăoară FISE a adresat Organizației Statelor Americane următoarea scrisoare de protest:

Domnule Președinte,

In multe ocazii, Federația Internațională Sindicală a Educatorilor a intervenit în apărarea profesorilor întemnițați și persecutați de regimurile de dictatură militară din mai multe țări din America Latină.

In prezent, organizația noastră se ridică împotriva situației create nu numai profesorilor dar și tuturor forțelor democratice și întregului popor din Republica Dominicană.

Am fost informați că mii de persoane, printre care mulți studenți și profesori, se găsesc în prezent în lagăre de concentrare. Poporul din Republica Dominicană este în imposibilitate de a-și exercita drepturile democratice cele mai elementare.

Republica Dominicană a devenit în același timp un centru de intrigi împotriva tuturor guvernelor democratice din această parte a lumii.

Ținem să vă facem cunoscută, domnule Președinte, solidaritatea Federației noastre cu profesorii persecutați și cu toate forțele care luptă pentru exercitarea efectivă a drepturilor democratice în regiunea Caraibelor. Din acest punct de vedere, sintem intrutotul de acord cu inițiativa luată de guvernul Venezuelei.

Am ține, Domnule Președinte, să vă aducem la cunoștință această poziție a Federației noastre și să rugăm să primiți asigurarea distinselor noastre sentimente.

Pentru Comitetul Administrație al FISE:

HENRI WALLON
Profesor onorific la Colegiul Franței,
Președinte

PAUL DELANOUE
Secretar General

Un Congres al educatorilor latino-americani

Nu de mult, a avut loc la Lima Congresul „Confederației Educatorilor Americani” la care a fost reprezentată imensa majoritate a educatorilor din țările Americii Latine. La Congres a participat și tov. Paul Delanoue, secretarul general al Federației Internaționale Sindicale a Educatorilor (F.I.S.E.). Salutăm tov. Paul Delanoue, adresat participanților la Congres, din partea Federației Internaționale a Sindicatelor de Educatori, a fost primit cu multă căldură.

Pornind de la analiza situației economice, politice și sociale existente în țările Americii Latine, lucrările Congresului au subliniat necesitatea luptei unite a pedagogilor în vederea destinderii încordării internaționale, pentru alungarea norilor războiului, astfel încît toate popoarele de pe pămînt să se poată gîndi fără teamă la viitorul lor, iar școala să crească tineri iubitori de libertate și progres, nu forțe războinice agresive, nici carne de tun. Congresul s-a solidarizat cu lupta de eliberare de sub exploatarea imperialistă, salutînd acțiunile patriotice ale popoarelor din Venezuela și Cuba, pentru înlăturarea independenței lor naționale.

Un loc de seamă în dezbaterile Congresului l-au ocupat, desigur, problemele învățămîntului. Numeroși participanți s-au referit la situația precară în care se află școala în țările Americii Latine. Școala este departe de a fi accesibilă maselor largi. Ea este aproape exclusiv în grija particularilor și îndeosebi a diverselor organe și organizații bisericesti, ceea ce face ca instrucția să nu aibă caracterul unui sistem bine organizat, fundamentat pe baze științifice. Condițiile de muncă în școlile publice, de altfel puține la număr, sînt din cele mai grele, acestea neputîndu-și desăfușura activitatea în localuri corespunzătoare dotate cu mobilier adecvat, cu material didactic suficient etc. Congresul a subliniat totodată necesitatea luptei pentru dezvoltarea și democratizarea școlii, pentru un învățămînt de calitate care să-și înarmeze pe elevi cu cunoștințe științifice. Dezbătînd problemele analfabetismului — boală cronică în țările latino-americane — Congresul s-a pronunțat pentru secarea izvoarelor lui prînz-un învățămînt accesibil maselor, cerînd ca școala să treacă în grija statului și să nu mai fie lăsată în seama întreprinderilor particulare, a instituțiilor religioase, care constituie principala piedică pentru generalizarea învățămîntului și pentru realizarea unui conținut științific al acestuia.

De o deosebită atenție s-au bucurat în cursul Congresului, problemele vieții materiale, culturale și profesionale ale învățătorilor și profesorilor latino-americani. Cu această ocazie s-au scos în evidență condițiile grele, în care muncesc și trăiesc slujitorii școlilor, criticîndu-se faptul că ei au atît de puține posibilități de a se ridica din punct de vedere cultural și profesional.

Prin conținutul său, Congresul Educatorilor ce a avut loc la Lima a conturat mai precis caracterul democratic al organizației reprezentative a profesorilor și învățătorilor din America Latină: „Confederația Educatorilor Americani”.

PROBLEMELE ECONOMIEI ÎN LECȚII

Actualitatea economică

Este știut și acceptat de toate cadrele noastre didactice faptul că școala trebuie să-i pregătească pe lineri pentru viață, pentru activitatea pe care o vor desfășura în societate. Aceasta este o cerință de bază a învățământului nostru și cei mai mulți pedagogi o îndeplinesc cu pricepere. Tot ceea ce se învață în școală are menirea de a contribui la dezvoltarea multilaterală și la formarea viitorului cetățean al statului nostru. Pedagogilor le revine sarcina de a-i familiariza pe elevi încă din școală cu problemele vieții economice și social-politice din țara noastră, în așa fel încât ei să devină participanți conștienți și activi la construirea socialismului.

Realizările pe care oamenii muncii le obțin în toate sectoarele vieții economice, realizări concretizate prin sute de mii de tone de fontă, de oțel, de laminate, de cărbune, de petrol, de produse de larg consum, rod al descătușării energiei creatoare a maselor populare datorită politicii înțelepte a partidului nostru, sînt tot atâtea fapte cu o adîncă semnificație, care sînt folosite de pedagogi în lecții tocmai pentru a realiza această legătură strînsă între ceea ce se învață în școală și problemele majore ale vieții, ale actualității. Datele și faptele, cifrele care oglindesc creșterea veniturii naționale al patriei noastre și repartizarea lucidă a acestuia, problemele care ilustrează politica partidului nostru de industrializare socialistă a țării și de transformare socialistă a agriculturii, îmbogățesc conținutul multor lecții și prin aceasta aduc o contribuție substanțială la educarea și instruirea elevilor.

Tot mai numeroși pedagogi reușesc să împletească în mod firesc în cadrul lecțiilor datele pe care le oferă viața, procesul de construire a socialismului în țara noastră. În felul acesta explicațiile teoretice din lecții capătă un conținut adînc, problemele sînt însușite, înțelese temeinic, realizîndu-se totodată educația elevilor în spiritul unei atitudini active în fața vieții. Prin asemenea lecții, care ajută pe elevi să înțeleagă politica partidului, se realizează cu cele mai bune rezultate educația lor comunistă și patriotică.

Pe baza datelor construcției socialismului

Profesorii de matematică dispun de posibilități deosebit de largi pentru a reflecta în problemele de aritmetică, algebră, geometrie pe care le rezolvă cu elevii în lecțiile lor, activitatea oamenilor muncii, care, sub conducerea partidului, înscriu zi de zi noi cifre în îndeplinirea și depășirea planurilor de producție. Prin preocuparea comună a tuturor oamenilor școlii de a apropia cât mai mult activitatea instructiv-educativă de problemele vieții, de problemele construcției socialismului, elevii învață ce este comunismul, căci așa cum spunea Lenin „tinăra generație poate învăța comunismul numai lîngînd fiecare pas al învățării, al educației și al pregătirii sale de luptă neîntreruptă a proletarilor și a oamenilor muncii”.

(Lenin Opere vol. 31, pag. 276).
Experiența la catedră ne-a dovedit că în cadrul predării multor capitole din aritmetică și algebră cum sînt „Mărimi proporționale, procente, grafice” ce se predau la clasa a VI-a, „Ecuatii și sisteme de ecuații” ce se predau la clasa a VII-a, a VIII-a și a IX-a pot fi rezolvate cu elevii multe probleme ale căror date să reprezinte cifre reale din realizările de pînă acum ale oamenilor muncii, sau cifre care reflectă diferite sarcini din planul de stat pe anul 1960.

Bunăoară, în cadrul capitolului „procente” ce se predă la clasa a VI-a se pot rezolva cu elevii probleme ca aceasta: „Volumul investițiilor pe anul 1960 este de 23,6 miliarde lei, din care 59% reprezintă investiții industriale. Știind că din suma destinată investițiilor industriale cca 39% revine industriei energetice și a combustibilului, cca 19% industriei siderurgice, metalurgiei neferoase și industriei construcțoare de mașini, iar 21% industriei chimice, a celulozel și prelucrării cauciucului, să se calculeze ce sumă este destinată fiecăreia dintre aceste ramuri de bază ale economiei noastre naționale”. La rezolvarea sistemelor de ecuații la clasa a VIII-a se pot da elevilor spre rezolvare, probleme de genul următor: „În anul 1960 se va da populației 623.000 tone carne și zahăr, 440.000 tone zahăr și ulei, 413.000 tone ulei și carne. Cîte tone de carne, zahăr și ulei se vor produce în anul 1960 și cîte tone s-au produs în anul 1959, știind că anul acesta producția de carne va crește cu 18%, cea de zahăr cu 41%, iar cea de ulei cu 100% față de anul 1959?”

Rezolvînd cu elevii astfel de probleme, în afară de faptul că își vor adînci cunoștințele despre procente,

ei vor fi conduși să înțeleagă o serie de cifre reale, care au o deosebită semnificație în dezvoltarea continuă a economiei noastre naționale, în creșterea nivelului de trai al oamenilor muncii. O dată cu înțelegerea conținutului acestor probleme se dezvoltă la elevi dragostea față de oamenii muncii, care realizează în practică bunurile materiale, dragostea față de partidul nostru care ne conduce pe drumul propășirii continue.

La clasa a VII-a sau chiar a VIII-a, se poate da în cadrul lecțiilor privind rezolvarea problemelor cu ajutorul ecuațiilor, următoarea problemă: „Planul de stat pe anul 1960 prevede ca industria să livreze agriculturii cu 7000 mai multe semănători decît combine și cu 1250 mai puține tractoare fizice decît semănători. Știind că în anul 1960 agricultura noastră va fi înzestrată cu încă 27.750 tractoare fizice, semănători și combine, să se afle cîte vor fi din fiecare?”. Această problemă va ilustra elevilor grija continuă ce o poartă partidul nostru mecanizării agriculturii, înzestrării acesteia cu mașini și tractoare moderne, capabile să ușureze munca țărănimii muncitoare. Aceste fapte prezentate în contrast cu situația agriculturii și a țărănimii muncitoare dinainte de eliberarea patriei sau chiar dinainte de traducerea în viață a politicii partidului nostru cu privire la transformarea socialistă a agriculturii, vor contribui la dezvoltarea conștiinței comuniste la elevi prin întărirea încrederii în partid, în politica acestuia.

Lupta de zi cu zi a oamenilor muncii din diferite sectoare economice pentru a îndeplini și depăși sarcinile planului de producție poate fi ilustrată elevilor prin probleme ca următoarea: „Răspunzînd chemărilor partidului și guvernului, oamenii muncii din țara noastră au reușit să realizeze însemnate economii. Astfel raportul dintre economiile suplimentare obținute și angajamentul muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor de la uzinele „1 Mai” din Ploesti în primele 10 luni ale anului 1959 a fost 53/26, iar economiile suplimentare obținute de aceștia tot în primele 10 luni ale anului 1959 s-au ridicat la 5,3 milioane lei. Să se afle ce economii s-au angajat să realizeze muncitorii, tehnicienii și inginerii de la uzinele „1 Mai” Ploesti?”

Din această problemă elevii vor desprinde cum se achită oamenii muncii de sarcinile trasate de către partid, vor înțelege cît de mare este forța mobilizatoare a partidului nostru, vor înțelege ce înseamnă răs-

predau — „Geografia R.P.R.” — predarea geografiei economice, căreia la clasa a XI-a i s-a rezervat aproape jumătate din numărul orelor prevăzute pentru întreaga materie, constituie un bun prilej de a-i pune pe elevi la curent cu cele mai actuale și mai însemnate probleme economice ale statului.

Iată de ce, înainte de a trece la predarea primului capitol din Geografia economică a R.P.R., am studiat cu atenție diferitele documente de partid și de stat din care am selectat o serie de date pe care mi-am propus să le folosesc cît se poate de larg în predare. Procedînd astfel, am reușit să suplînesc și unele lipsuri ale manualului, care, în mod inevitabil, nu poate fi la curent cu datele cele mai recente. Am folosit în mod deosebit în acest scop Raportul de activitate al C.C. al P.M.R. la Congresul al II-lea al P.M.R. și documentele plenarelor C.C. al P.M.R. din noiembrie 1958, din iulie 1959 și decembrie 1959.

Toate datele și problemele existente în aceste materiale mi-au fost de un real folos și m-au aju-

tat să țin lecții cît mai strîns legate de problemele activității economice, lecții cît mai vii și mai interesante.

Astfel, începînd chiar de la capitolul introductiv, după ce am schițat elevilor în cîteva linii generale un tablou al stadiului de dezvoltare în care se găsește economia noastră în momentul de față, am insistat asupra eforturilor pe care le depune Partidul Muncitoresc Român pentru ridicarea nivelului economic al țării. Cu această ocazie le-am explicat că prin dezvoltarea economiei naționale Partidul Muncitoresc Român urmărește ridicarea necontenită a nivelului de trai material și cultural al poporului. Am argumentat această idee folosindu-mă de cifrele privind creșterea veniturii naționale și procentele de distribuție a acestuia între fondul de acumulare și fondul de consum. Arătîndu-le elevilor, așa după cum se vede din documentele Plenarei C.C. al P.M.R. din 3-5 decembrie 1959, că venitul național va crește în anul 1960 cu 12,5% față de 1959 și că fondul de acumulare va reprezenta aproximativ o cincime, în timp ce fondul de consum se ridică la circa 4/5 din venitul național, i-am făcut să înțeleagă în profunzime justetea politicii partidului în domeniul economic.

În cadrul lecțiilor despre industrie am discutat cu elevii felul cum aplică partidul nostru teza leninistă privitoare la industrializarea socialistă a țării. Folosindu-mă de exemple luate din documentele Plenarei C.C. al P.M.R. din 3-5 decembrie, le-am arătat elevilor că tocmai în lumina acestei teze 4/5 din totalul investițiilor industriale — care reprezintă 59% din volumul investițiilor — vor fi destinate dezvoltării ramurilor de bază ale economiei naționale. Atunci cînd am început să analizăm în lecții fiecare ramură industrială în parte, am reușit să adîncesc această problemă bazîndu-mă bineînțeles pe datele comparative furnizate de documentele pe care le-am amintit. Am discutat, astfel, în amănunțime despre ritmul rapid de dezvoltare pe care l-a căpătat în ultimii ani industria petroliferă, industria carboniferă, producția de energie electrică, industria metalurgică, industria constructoare de mașini, industria materialelor de construcții, industria producătoare de bunuri de larg consum etc. Pentru ca elevii să-și dea mai bine seama de rapiditatea cu care s-a dezvoltat economia noastră în anii regimului de democrație populară, am făcut, ori de cîte ori mi s-a oferit prilejul, referiri la primul plan cincinal și la planurile anuale de dezvoltare a economiei naționale. Totodată, am raportat în mod frecvent datele privitoare la economia noastră. La diferite statistici care oglîndesc nivelul eco-

punderea față de sarcinile mărețe care privesc dezvoltarea continuă a economiei noastre socialiste și a nivelului de trai al oamenilor muncii. Discuțiile în jurul unei probleme ca cea prezentată mai sus, pot să arate elevilor necesitatea ridicării conținute a nivelului la învățatură ca o sarcină a lor de zi cu zi, precum și a combaterii mediocrității, scoțîndu-se în evidență sarcina pe care organizația de tineret și pionieri a pus-o în fața lor de a fi frunțași la învățatură, de a lupta împotriva mediocrității.

De asemenea, la clasele V-VII pot fi rezolvate probleme care au un caracter mobilizator în ceea ce privește activitatea patriotică a elevilor. Bunăoară, se poate rezolva o astfel de problemă: „Ca urmare a chemării comitetului orășenesc U.T.M. Galați, unitatea de pionieri nr. 17 și-a luat angajamentul să stringă într-o săptămînă 5000 kg fier vechi. Sfatul unițiilor a hotărît să lucreze pe cinci detașamente. La sfîrșitul săptămînii s-a constatat că detașamentul I a strîns de 4 ori mai mult fier vechi decît al II-lea, iar al II-lea de 2,5 ori mai mult decît al III-lea. Dacă detașamentul al II-lea a strîns de 3,2 ori mai mult fier vechi decît al V-lea, iar al IV-lea de trei ori mai mult decît al cincilea să se afle care a primit steagul de detașament fruntaș pe unitate, fiind seama de cantitatea de fier vechi strîns de fiecare detașament și știind că la sfîrșitul săptămînii ei au raportat comitetului orășenesc că și-au depășit angajamentul luat cu 4398 kg. de fier vechi?”

Rezolvarea acestei probleme sau a altora asemănătoare ne permite, pe lîngă popularizarea acțiunilor patriotice întreprinse de anumite școli, să trezim la elevi și dorința de a da patriei cît mai mult fier vechi, îi mobilizează pe aceștia la întrecere în colectarea fierului vechi.

Problemele cu un conținut strîns legat de realitățile economice din țara noastră se pot rezolva cu elevii în clasă, sau pot fi indicate acestora ca teme pentru acasă. Important este faptul, ca profesorii de matematică să se preocupe de elaborarea unor astfel de probleme și, totodată, prin rezolvarea lor, să le cultive încrederea în justetea politicii partidului nostru, admirația și dragostea față de oamenii muncii, să-i pregătească și pe această cale pe elevi pentru viață.

I. PĂTRAȘCU
inspector la Secția de învățămînt și cultură a orașului Galați

nomiei în anii regimului burghoz-moșieresc. Din astfel de confruntări, care dezvoltă superioritatea categorică a economiei Republicii Populare Romine, s-au desprins pentru elevii învățămîntului de bază și pentru ei înșiși condițiile unei societăți eliberate de exploatare dezvoltarea economiei poate să cunoască un avînt atît de puternic.

Efectuînd într-o lecție o scurtă analiză a rolului pe care-l are dezvoltarea industriei grele asupra dezvoltării întregii economii naționale, le-am arătat elevilor că ridicarea producției de energie electrică, de minereuri de fier, de oțel, de laminate, de mașini-unelte, de instalații de foraj se află în directă legătură cu dezvoltarea producției bunurilor de larg consum. Le-am spus, de pildă, că sporirea producției de minereuri de fier asigură sporirea producției de tractoare, ceea ce face să crească producția agricolă și ducă astfel la ridicarea producției de bunuri alimentare. Și de data asta, ca de altfel de fiecare dată, m-am bazat în explicațiile mele, pe exemple, pe date cifrice care sînt mai convingătoare decît orice argument.

În predarea Geografiei economice a R.P.R. se ivește la fiecare lecție prilejul de a discuta cu elevii probleme de o deosebită actualitate. Este datorită profesurii să nu le treacă niciodată cu vederea. Mai mult chiar, ele pot fi adîncite pe diferite căi și în afara orelor de curs. Școala noastră va organiza de pildă, acum, în vacanță, o excursie. M-am gîndit să folosesc excursia pentru a adînci cunoștințele privitoare la economia națională dobîndite de elevi prin lecții. În această excursie, al cărei itinerar prevede opriri la Borzești, Onesti, Roznov, Săvinești, Bicaz, Orașul Stalin, voi avea posibilitatea să le arăt elevilor cum eforturile oamenilor muncii dau viață cifrelor economice despre care noi am discutat atît de mult în lecțiile de geografie.

Elevii claselor a XI-a, la care predau acum Geografia economică a R.P.R., vor termina peste cîteva luni școala și vor intra în viață. Unii din ei se vor îndrepta spre munca direct productivă, alții își vor continua studiile în școlile tehnice sau în învățămîntul superior. Ori unde vor merge, după absolvirea școlii, ei vor trebui să cunoască în profunzime problemele cele mai actuale pe care le ridică dezvoltarea economică a patriei noastre. Tocmai de aceea, mi-am propus ca în trimestrul următor să depun mai multe eforturi pentru a-i familiariza cu aspectele concrete ale luptei pentru dezvoltarea economică a țării.

GEORGE VASILESCU
profesor frunțaș
școala medie nr. 26 din București

Lucrînd în întreprinderi, alături de muncitori, elevii cunosc problemele concrete ale producției.

Pregătiri pentru lucrările agricole de primăvară

Pînă în toamna anului 1958, la Școala de 7 ani din comuna Coșoveni, raionul Craiova, lucrările practice pe lotul școlar s-au desfășurat la întâmplare. O dată cu începerea anului școlar trecut s-a întocmit, pe baza programei de lucrări practice, planul de cultură al lotului ținînd seama de cerințele programei și de specificul regiunii.

Avînd în vedere faptul că fiecare clasă cuprinde un efectiv mediu de 35 de elevi s-au procurat, cu ajutorul sfatului popular al comunei, un număr corespunzător de unelte (sape, cazmale, săpăliși, greble, furci, lopiți, ferăstrăie, joagăre, topoare etc.). Pentru ca legătura dintre școală și gospodăria agricolă colectivă să fie cât mai rodnică, s-a constituit în cadrul gospodăriei un comitet de sprijin care ajută școala cu semințe selecționate și da sprijin în efectuarea unor lucrări. De asemenea școala ajută gospodăria agricolă colectivă la diferite munci, la întreținerea și recoltatul sfeclii de zahăr, la polenizarea artificială la secară și floarea soarelui. De asemenea, școala a intreris printre acțiunile ei o vie activitate artistică în rîndul colectivităților.

Pentru o mai bună desfășurare a muncii pe lot, colectivul de elevi al școlii a fost împărțit în trei brigăzi corespunzătoare claselor V—VII. În cadrul claselor s-au organizat echipe, fiecare echipă desfășurînd prin rotație activitate pe parcelele repartizate clasei respective.

Sectorul legumicol a fost repartizat elevilor clasei a V-a, care au fost împărțiti în patru echipe. O echipă lucrează pe parcela „legumicultura experimentală”, în suprafață de 170 m.p., pe care se cultivă diferite legume și zarzavaturi. A doua echipă are în grijă parcela „asolamentul legumicol pe 6 ani”, în suprafață de 136 m.p. Aici elevii vor aplica îngrășăminte organice și chimice urmînd obținerea a 2—3 recolte pe

an. A treia echipă lucrează pe parcela „semînceri” în suprafață de 64 m.p., urmînd obținerea de semințe de calitate la ceapa, morcov, sfeclă, varză etc. La plantare se va avea în vedere izolarea culturilor pentru evitarea încrucșării. De exemplu, ceapa roșie se va planta cu 3 săptămîni mai devreme decît ceapa albă. Echipa a patra a fost repartizată să lucreze pe parcela „legume perene” și pe parcela „legume condimentare”.

Sectorul fitotehnic a fost repartizat elevilor clasei a VI-a împărțiti tot în patru echipe. Echipa întâia are în grijă parcela „cereale”, unde se fac culturi comparative pe o suprafață de 120 m.p. Elevii vor cultiva demonstrativ diferite soiuri de grîu, de porumb etc. și vor face observații asupra plantelor care se dezvoltă cel mai bine și dau producția cea mai mare în condițiile regiunii noastre. Această echipă răspunde și de asolamentul furajer, asigurîndu-se astfel baza furajeră pentru creșterea iepurilor. O altă echipă are în grijă parcela „plante medicinale”. Echipa a treia va avea în grijă parcela „plante tehnice” în suprafață de 72 m.p. Aici se vor cultiva în, cinepă, bumbac, floarea soarelui și sfeclă de zahăr. Echipa a patra a fost repartizată să lucreze pe parcela pe care se va aplica un asolament agricol pe opt ani (pe o suprafață de 64 m.p.) unde se vor cultiva ovăz cu lucernă, grîu de toamnă, porumb dublu hibrid, grîu de primăvară, floarea soarelui și mazăre.

Se vor face culturi comparative urmîndu-se totodată refacerea structurii solului prin rotația culturilor. Pentru obținerea de producții mari, vom executa lucrări potrivite regulilor agrotehnice: semănatul la timp, întreținerea culturilor, polenizarea suplimentară etc. Această echipă se va ocupa și de parcela cu plante de colecție, unde se vor cultiva plante puțin răspîndite în regiunea noastră ca:

soia, năutul, alunele de pămînt etc.

Sectorul pomicol a fost repartizat clasei a VII-a, organizată în două echipe. Prima are sub îngrijirea sa parcela cu semînceri, care ocupă o suprafață de 170 m.p. pentru obținerea de port-alfol de viță de vie, de cires, de corcoduș, de măr și păr, de butași de coacăze și agrife. Echipa a doua lucrează pe parcela „școala de altoit”, organizată pe o suprafață de 150 m.p., avînd puieți de un an, puieți de doi ani și puieți de trei ani.

Restul de teren din cei 2000 m.p. a fost rezervat viitoareii livezi de pomi fructiferi, ce vor fi plantați din producția proprie a școlii de altoit.

Școala mai posedă 4000 m.p. de teren situat la o distanță de circa 450 m. de școală. În anul școlar trecut elevii au cultivat aici sfeclă de zahăr, iar în anul acesta vor cultiva porumb dublu hibrid. Producția va fi valorificată în scopul procurării de noi unelte agricole.

Planul de muncă a fost prelucrat la începutul anului școlar cu toți elevii, cînd s-a făcut și repartizarea lor pe brigăzi și echipe. Fiecare elev își notează zilnic observațiile asupra parcelei pe care lucrează, iar responsabilii de brigăzi și echipe fac observații asupra felului cum se desfășoară munca în unitatea respectivă, notînd și felul cum lucrează fiecare elev.

În felul acesta elevii capătă cunoștințe agricole temeinice, posibilitatea să aplice în practică cele învățate la lecții și deprinderile necesare pentru activitatea lor viitoare în agricultură.

Prof. M. ILIE

Sprijin elevilor de la fără frecvență

Pe lângă Școala medie „Al. I. Cuza” din orașul Alexandria în afară de o secție serală funcționează și secția fără frecvență, la care sînt înscriși în clasele V—XI 90 de elevi. Pentru buna pregătire a acestora, încă din luna octombrie 1959 au fost organizate ore de consultații și meditații, iar profesorii respectivi și-au întocmit planificarea materiei în funcție de orele prevăzute în planul de învățămînt pentru fiecare obiect. Apoi, lunar, ei fixează orele de consultații și meditații ținînd seama de posibilitățile elevilor de a le frecventa și avînd în vedere programul de lucru al întreprinderilor. Orarul lunar de pregătire în vederea celei de a 2-a sesiuni (mai 1960) a fost adus la cunoștința elevilor încă din timpul examenelor din sesiunea de iarnă, fiind totodată comunicat întreprinderilor și gospodăriilor agricole colective în care lucrează muncitorii-elevi.

Profesorii repartizați la cursurile fără frecvență își axează consultațiile pe teme cele mai dificile din program și, în același timp, caută să facă aceste teme cât mai accesibile elevilor. Pentru aceasta, adesea ei ilustrează cunoștințele respective cu aplicațiile lor practice la locul de producție al elevilor. Așa de

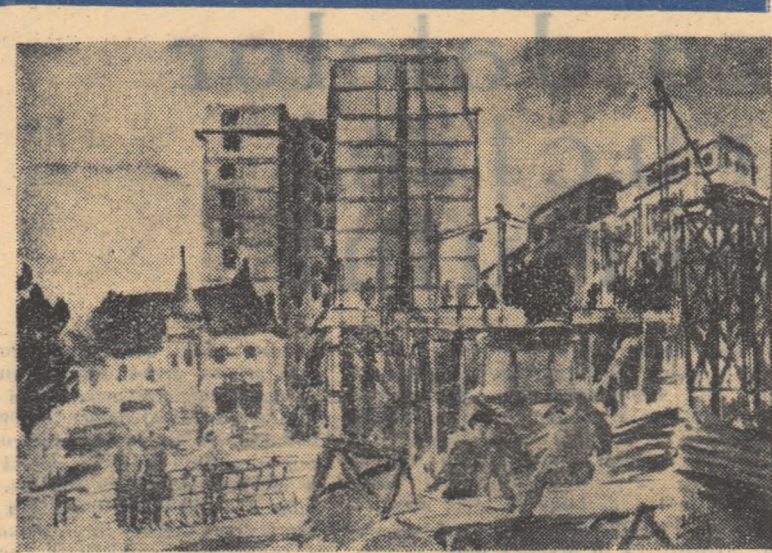
exemplu, la clasa a VIII-a, cei prezenți la una din consultații au ascultat cu mult interes explicațiile profesoarei despre alcătuirea și compoziția semințelor. Cu această ocazie ei au examinat materialul didactic distribuit în clasă, și au cercetat fiecare sămînță. Cei care lucrează în gospodării colective au pus la încolțit diferite semințe și au determinat puterea germinativă a acestora. Cu această ocazie ei au constatat că tot ceea ce li s-a explicat teoretic în cadrul orelor de botanică se verifică în practică, convingîndu-se din experiențele efectuate de rolul mediului în creșterea și dezvoltarea plantei.

Muncitorii-elevi care lucrează la S.M.T. Brînceni, în discuțiile din clasă la lecția despre sol și pregătirea solului pentru însămînțare, au ridicat problema adîncimii arăturii, ce anume determină această adîncime și cum influențează ea asupra dezvoltării diferitelor plante? Acum, ei au înțeles ce însemnează structura solului, ce sînt microorganismele care dau fertilitatea acestuia și cum influențează diferitele lucrări ale solului dezvoltarea plantelor. Lecțiile de botanică le-au dat posibilitatea să înțeleagă rostul fiecărei lucrări care se face înainte și după însămînțare.

În cadrul consultațiilor la matematică se rezolvă de asemenea cu elevii probleme legate de activitatea în producție a acestora. Astfel, la clasa a IX-a s-au calculat arile suprafețelor cultivate cu diferite semănături la gospodăria colectivă din localitate.

În școala noastră se desfășoară o muncă susținută în vederea unei cât mai bune pregătiri pentru examenele muncitorilor-elevi care urmează cursurile fără frecvență. Dar această muncă trebuie mai mult sprijinită și de către conducătorii întreprinderilor unde lucrează elevii, acordînd o atenție mai mare programului de muncă al elevilor și asigurîndu-le timpul necesar pentru frecventarea cu regularitate a consultațiilor și meditațiilor organizate în școală și pentru studiu individual.

A. ANDRÎTOIU
director adjunt la Școala medie din Alexandria

ALESSIU ADRIAN: Șantier (acuarelă). (Din expoziția de lucrări plastice ale elevilor de la Școala tehnică de arhitectură și construcția orașelor — București).

Specificul de vîrstă în educația fizică

Pregătirea unor generații de tineri (multilateral dezvoltati, participanți activi la opera de construire a socialismului, constituie sarcina fundamentală a școlii noastre. Educarea unor oameni sănătoși, curajoși, puternici și capabili să îndeplinească orice sarcină, pregătiti pentru munca socialistă și pentru apărarea patriei, trebuie începută de timpuriu.

Pedagogul V. G. Belinski precizează că „un copil bine educat trebuie să fie sănătos din punct de vedere fizic, mlădios și îndemnat”, iar pedagogul N. A. Dobrolubov arată că „prin noțiunea de sănătate nu se înțelege numai un aspect frumos al copilului, ci trebuie să se subînțeleagă în general o dezvoltare armonioasă a întregului organism precum și o perfecționare corectă a tuturor aptitudinilor sale”. Un rol deosebit în îndeplinirea acestei importante sarcini revine educației fizice care contribuie la întregirea dezvoltării multilaterale a elevilor, la întărirea sănătății și forțelor fizice ale acestora, dezvoltă la copii calități pozitive în atitudinea lor, favorizează o cât mai mare putere de asimilare a obiectelor de cultură generală, educarea spiritului de organizare, de disciplină și formarea unei ținute corecte. Lecțiile sistematice și variate de educație fizică dezvoltă în același timp la elevi interesul și dragostea pentru practicarea educației fizice și a deprinderilor igienice.

În școală, educația fizică reprezintă o parte indisolubilă a procesului pedagogic. Ea intră în sistemul general de instruire și educare a elevilor ca obiect în planurile de învățămînt, efectuîndu-se pe baza programelor elaborate de M.I.C.

Particularitățile anatomo-fiziologice ale copilului de 7—8 ani, musculatura relativ slabă, coloana vertebrală încă neconsolidată, cutia toracică încă nedezvoltată, insuficiența fortificare a aparatului locomotor impun unele deosebiri în conținutul și metoda de predare a educației fizice la clasele I-a și a II-a față de clasele a III-a și a IV-a.

În lecțiile de educație fizică cu elevii claselor I—II, un loc deosebit trebuie să se rezerve exercițiilor care întăresc grupele mari musculare, de care depinde în mare măsură formarea ținutei corecte, precum și a celor care contribuie la dezvoltarea unei respirații regulate și adînci. În consecință trebuie evitate în lecțiile cu clasele I—II exercițiile care cer eforturi musculare mari și de lungă durată, precum și menținerea îndelungată a corpului în poziții statice. Trebuie de asemenea evitate exercițiile de forță, de cățărare cu greutate pe umeri, exercițiile de ridicare și transportare a unei greutăți mari, exercițiile de sprijinire a corpului pe o singură mînă, de atîrnare cu o singură mînă etc. Sînt recomandate exercițiile simple, libere, reperi, scurte și variate. Astfel de exerciții pe lângă că își ating scopul pe care-l urmăresc, mai dezvoltă și interesul și voia bună la copii.

Jocurile trebuie să ocupe un loc însemnat în lecțiile de educație fizică; chiar și o bună parte din exercițiile pregătitoare e bine să fie efectuate sub formă de joc. Aceasta nu înseamnă că trebuie să ne mărginim doar la exercițiile pe care elevii le execută cu ușurință, ci chiar din clasa I-a învățătorul trebuie să-și pună problema de a forma treptat, la copii mișcări precise, care să solicite îndeminare și coordonare și să asigure însușirea deprinderilor motrice de bază.

Tot din prima clasă, paralel cu dezvoltarea fizică, este necesar să se urmărească și dezvoltarea calităților morale (îndrăzneală, hotărîre, curaj;

perseverență etc.). Este important ca aceste exerciții să fie accesibile particularităților de vîrstă, deoarece în caz contrar copiii își pierd încrederea în forțele lor și pot manifesta dezamăgire și nervozitate.

Organizarea, conținutul și metoda predării lecțiilor de educație fizică pentru clasele III—IV trebuie să țină seama de faptul că la această vîrstă organismul elevilor s-a dezvoltat în funcție de procesul creșterii și sub influența lecțiilor de educație fizică predate anterior. Dezvoltarea organismului și îmbunătățirea și întărirea sănătății elevilor rămîn însă și pe mai departe sarcini de bază ale lecțiilor de educație fizică. Aceste sarcini se rezolvă prin alegerea celor mai adecvate exerciții fizice, îndreptate spre întărirea principalelor grupe musculare, întărirea ligamentelor și articulațiilor și mărirea capacității funcționale a organismului.

Spre deosebire de conținutul lecțiilor pentru clasele I—II, la clasele III—IV se pot introduce elemente simple de forță cu durată scurtă, exerciții cu rezistență fără mișcări brusce, precum și exerciții de cățărare executate și cu ajutorul picioarelor. Formarea ținutei corecte și însușirea bazelor tehnice ale mersului, alergării, aruncării și săriturii sub forma cea mai simplă trebuie să fie o preocupare prezentă în conținutul fiecărei lecții. Jocurile continuă să ocupe un loc însemnat în lecție, dar regulile lor trebuie să devină mai complexe, iar respectarea acestora să fie urmărită cu mai multă exigență.

Sînt recomandate într-o măsură

mai mare jocurile de întrecere pentru că ele contribuie la dezvoltarea inițiativei creatoare individuale, la formarea primelor trăsături ale personalității, precum și la obișnuința de a acționa în și pentru colectiv. Pentru dezvoltarea la copii a încrederii în forțele proprii și a curajului, se pot executa jocuri și ștafete aplicative, cunoscute deja de către colectiv, dar cu reguli mai complicate, cu înmulțirea numărului de obstacole și de sarcini. Aceasta va favoriza în mare măsură și creșterea capacității de coordonare a mișcărilor.

Alegerea chibzuită a jocurilor de mișcare și a exercițiilor pentru elevii din clasele I—IV, imbinarea priecută a activității de educație fizică cu folosirea factorilor naturii — aerul, apa, soarele — în scopul călîrii organismului, va asigura organizarea educației fizice în cadrul unui sistem încheiat de măsuri care să ducă la o dezvoltare multilaterală și armonioasă a elevilor și nu în mod întâmplător și formal.

Forma de bază a educației fizice în clasele I—IV este lecția, prin care se urmărește îndeplinirea programei de studiu stabilite pentru fiecare clasă. Grijă pentru întocmirea planului de lecție și buna desfășurare a acesteia trebuie să constituie o preocupare deosebită a învățătorului; pentru ca sarcinile educației fizice să fie îndeplinite, Pentru aceasta este necesar ca tema fiecărei lecții să fie precisă; unele lecții vor conține material nou de învățămînt, altele vor fi lecții mixte, de repetare, de control.

Părțile lecției trebuie să fie metodice legate între ele pentru a consti-

tui un tot unitar. În partea I-a, introductivă, atenția se va îndrepta spre organizarea colectivului de elevi, pregătirea pentru efortul din partea a II-a a lecției și dezvoltarea fizică generală. Durata acestei părți nu va depăși 10—15'. Partea a II-a a lecției, cu durata de 25—30' trebuie astfel organizată, încît sarcina principală a lecției să fie îndeplinită în condiții optime. În această parte se desfășoară procesul de învățare, de repetare și de consolidare a deprinderilor motrice de bază. Ea va cuprinde exerciții ca: mers, alergare, sărituri, trecere pe sub și peste obstacole, aruncări la țință, la distanță, însușite ca exerciții de sine stătătoare sau sub formă de jocuri de mișcare, de ștafete aplicative. Partea a III-a a lecției, încheierea, care durează circa 3—5', are menirea să asigure elevilor o trecere treptată de la starea de efort la liniștirea organismului. Se vor folosi jocuri și exerciții liniștitoare. La sfîrșitul lecției e bine să se facă aprecieri asupra comportării, execuției și însușirii temelor, evidențieri etc.

Învățătorii și profesorii vor trebui de asemenea să țină seama că explicațiile lungi, lipsite de precizie și slaba organizare dau lecțiilor un caracter monoton și plictisitor. Ritmul viu al lecției de educație fizică și participarea activă a copiilor este caracteristica acestui obiect. Aceasta nu se va putea realiza decît dacă fiecare minut al lecției va fi din plin folosit.

În același timp exercițiile fizice bine alese pot preveni deformările fizice și realizează un echilibru între munca fizică și cea intelectuală.

Luată în totalitate ea, fiecare lecție de educație fizică trebuie să contribuie în felul acesta la realizarea scopului și sarcinilor educației fizice în școala elementară și la educarea comunistă a tinerei generații.

JENICA AITEL
prof. de educație fizică la Școala medie mixtă nr. 20 „Gh. Sincai” din București

Inițiativa profesională și tehnică

Dăltuitoarii celui mai prețios material

Preluind de la școala elementară adolescenții cu o fizionomie morală abia conturată, școlii profesionale i s-a încredințat sarcina de mare răspundere de a forma muncitorii cu o înaltă conștiință socialistă, cu sentimentul datoriei, demnității — personale și colective — încrezătorii în forțele lor și ale colectivului.

În cei 2-3 ani de școală, în clasă, în atelierul de instrucție sau la mașina lucrătorului, munca de formare a conștiinței socialiste, de dăltuire a trăsăturilor morale se desfășoară pe planuri deosebit de complexe, în împrejurări diferite care se împletesc cu faptele vieții cotidiene. În toată această muncă, un rol hotărâtor au comuniștii — profesori și maeștri ai școlii, muncitori și tehnicieni, care îndrumă activitatea ucenicilor în întreprinderi

Când a fost să taie, cine știe pe unde i-a zburat gândul, că a intrat peste trasaj. Cheia fixă nu mai făcea doi bani. I-l peșcu a rămas uitat, mhnit. Apoi, l-a apucat teama de rușinea pe care o va păți, când va trebui să arate ce-a lucrat...

La prinz, și-a compus o mină disperată și s-a plins: — Tovarășe maistru, mi-a dispărut piesa. Nu știu cine mi-a luat-o.

În zadar a adunat maistrul Păunescu clasa și a cerut să fie înapoiată piesa. Nimeni n-a leșit să recunoască.

A doua zi, dis-de-dimineață, după ceai, I-l peșcu s-a apropiat de maistru și i-a mărturisit: — Eu am stricat piesa. De rușine am ascuns-o! Vă rog să mă iertați și să spuneți dumneavoastră clasei că piesa a fost găsită.

— Asta tu trebuie s-o spui! — N-am curajul... mi-e rușine. — Atunci nu mărturisi; taci din gură. Din pricina ta va rămâne așa cum s-a hotărât: toată clasa va fi pedepsită.

Ucenicul a lăsat capul în jos și a plecat.

La prinz, când se adunau pentru a pleca spre școală, I-l peșcu s-a repezit așa, deodată, pe podiul catedrei. A strigat de acolo repede, pe nerăsuflăte: — Tovarăși, eu, eu am stricat piesa și eu am ascuns-o, tovarăși!

Și a fugit pe ușa atelierului... Invisese cinstea și se născuse simțul de răspundere... Comuniștii Păunescu știe însă foarte bine că de aici și până la maturitatea acestor trăsături morale mai este încă drum...

Sînt unii în noua și moderna hală a matrișeriei care îi spun lui Ștefan Mirea, din a II-a „C” „Eremenko II”.

Comunistul Sava Eremenko este un vechi și statornic fruntaș în producție. Un om în vârstă, domol la vorbă, dar cu lumina ochilor vie și neastim-părată. Este un reputat inovator, în două trimestre, de când lucrează alături, Mirea a căpătat multe din deprinderile lui Eremenko: meticolos, cercetător, exigent. O piesă nu-i o simplă piesă de executat — e un obiect de studiu. De ce este așa și n-ar putea să fie altfel, mai ușoară, mai rezistentă.

S-a neliștit de curind, cineva: „Prea îl modelează după el, cum va rămîne cu personalitatea tinărului?”

Aa, personalitatea? Nici o pramejdie. De ani de zile, Eremenko a crescut mulți tineri muncitori. Știe din experiență că ori care personalitate are nevoie de asemenea trăsături: des-toinicie, ambiție, conștiințiozitate, exigență, cinste, calitate pe care Mirea a început să le capete.

„Cîț privește restul personalității, spune Eremenko, nici o

grijă. A început să se sfădească cu mine, pe chestiuni tehnice, să contrapropună unor soluții ale mele idei de ale lui. Știe să se „bată” pentru ele. Nu-i nici un motiv ca tinărul acesta să mă „copieze”. din moment ce în față îi stau perspective nu prea îndepărtate de a mă întrece!”

Iancu Saroga a apărut, în decembrie, anul trecut, pe lista muncitorilor fabricii premiați „pentru deosebita lor contribuție la îndeplinirea planului de producție”.

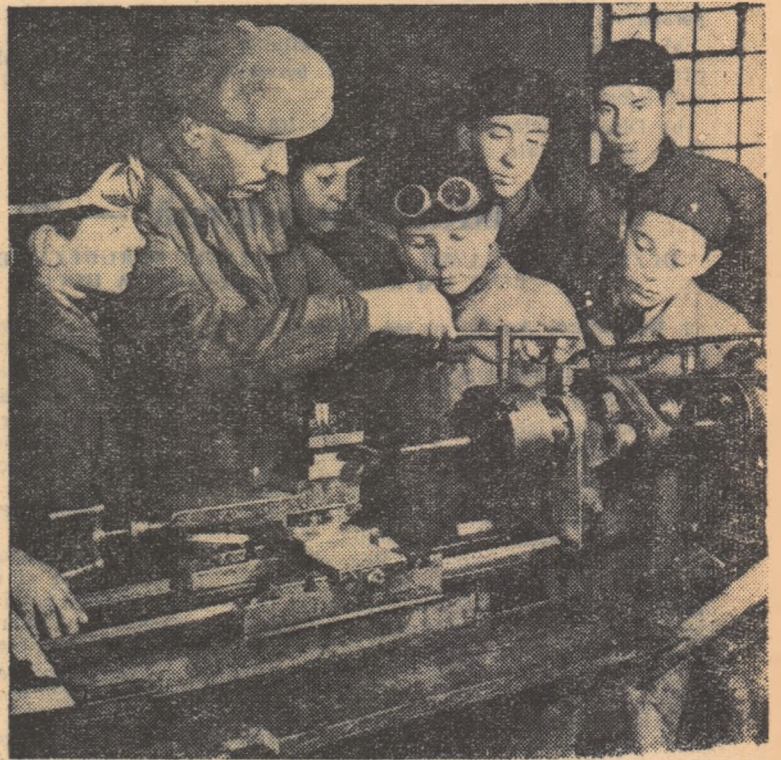
Are pasiunea muncii. În cei trei ani de școală s-a legat cu trup și suflet de fabrică. Nu sînt puțini lucrătorii care i-au simțit ajutorul mai ales cînd, cot la cot cu ei, cu un randament egal, s-a bătut pentru realizarea planului.

Totul este „al lui”: uzina, secția, strungul, directorul, maistrul... Și el însă, este al cuiva: maistrul Gheorghe Ștefănescu, comunistul care l-a avut de la început în ochi, spunea despre Saroga: „este al nostru, băiatul nostru!”

Saroga mai are cîteva luni pînă să primească certificatul de lucrător. Secția îl recunoaște însă de acum, lucrător. Se mîndrește cu această recunoaștere. Dar nu uită pe cei doi comuniști care i-au format și încălzit pasiunea muncii: maeștrii Gh. Ștefănescu și Mihail Băiețan.

Cum mărturiseam la început, munca de formare a conștiinței socialiste, de dăltuire a trăsăturilor morale comuniste se petrece pe planuri atât de complexe, în împrejurări atât de variate, se împletește atât de strîns cu activitatea cotidiană din uzină și din școală, încît e nespuse de greu să selecționezi, doar cîteva, din noianul de fapte pe care le întâlnești la fiecare pas. Cele alese conturează însă în mare măsură activitatea educativă creatoare a comuniștilor din școala profesională și uzina „Grigore Preoteasa”.

ALEXANDRU CRACEA

În atelierul de instrucție strungărie al Școlii profesionale a uzinetor „republica” din Capitală ucenicii ascultă cu atenție îndrumările date de profesorul-maistru Nicolae Dinică asupra strunțirii cilindrului.

Lucrările practice la disciplina „mașini agricole”

Lucrările practice efectuate în școlile profesionale și tehnice agricole la disciplina „mașini agricole” urmăresc formarea în rîndul elevilor a deprinderilor privind montarea și demontarea corectă a mașinilor pe ansamble, subansamble și piese. În cursul efectuării acestor operații, elevii și ucenicii se deprind, de asemenea, cu executarea diferitelor reglaje, fără de care mașinile nu pot lucra în condiții satisfăcătoare. Pentru atingerea acestor importante obiective este necesară respectarea unor cerințe pedagogice de bază. Acestea privesc în primul rînd coordonarea deplină a desfășurării lucrărilor practice cu predarea cunoștințelor teoretice pentru ca fenomenele, procesul funcțional și construcția mașinilor să poată fi înțelese de ucenici și elevi pe cale intuitivă.

Am constatat însă că, în unele școli desfășurarea lucrărilor practice nu se ridică la nivelul obiectivelor urmărite. Tendința de a efectua aceleași lucrări deodată cu întreaga clasă, ceea ce duce la imposibilitatea ca fiecare elev să execute personal lucrarea, rigiditatea folosirii unui număr redus de metode, aceleași la toate lucrările practice indiferent de conținutul lor, constituie principalele cauze ale deficiențelor observate.

În analiza acestor deficiențe trebuie să ținem seama de faptul că majoritatea profesorilor de specialitate în școlile agricole sînt ingineri din producție, cu experiență de scurtă durată la catedră și de faptul că nu există încă elaborată o metodică a acestor lucrări, iar organizarea și dotarea cabinetelor tehnice este foarte diferită. De aceea în articolul pe care-l publicăm vom căuta să aducem o contribuție la clarificarea uneia din principalele probleme metodice pe care le ridică efectuarea lucrărilor practice și anume tehnica efectuării demonstrațiilor.

Vrem să subliniem de la început necesitatea împărțirii clasei în aceste lucrări în grupe mici de 5-6 elevi. În acest fel, se dă posibilitatea fiecărui elev să lucreze efectiv și deci să înțeleagă mai bine ceea ce a învățat teoretic și să discute cu ceilalți asupra lucrării pe care o efectuează.

Ca să se poată lucra în grupe mici, trebuie însă ca lucrările practice să fie bine pregătite dinainte. Astfel, pentru fiecare grupă de elevi se va amenaja dinainte un loc de lucru, unde să se găsească un plan

detaliat al lucrării ce se va efectua, un banc (o tablă de scinduri montată pe două capre de lemn sau metalice) pe care se va așeza ansamblul ce urmează a fi studiat, sculele necesare operațiilor de demontare și montare (chei fixe, ciocane, doarn, clește patent etc.) instrumente de măsură (metru, sublere etc.) în funcție de necesitățile locului de lucru respectiv.

Înainte de a începe lucrarea practică, profesorul va expune tuturor elevilor, timp de 15-20 minute conținutul acesteia. Apoi după ce s-a convins că mașina e asigurată contra căderii — va indica 2-3 elevi care să facă demontarea unor ansamble ce urmează a fi studiate la locurile de lucru, în care timp ceilalți elevi vor asista. După ce ansamblele respective au fost demontate ele se repartizează la locurile de lucru dinainte amenajate, pentru a fi studiate. Dacă ansamblele sînt diferite, atunci, în timpul lucrării, se va asigura rotația grupelor de elevi în așa fel, ca fiecare grupă să poată studia toate ansamblele.

Durata unei lucrări variază de la o mașină la alta fiind de sigur în funcție de complexitatea mașinii studiate. Este bine însă ca pentru asigurarea continuității, durata unei lucrări practice să nu fie mai mică de două ore.

O altă metodă de efectuare a lucrărilor practice o constituie organizarea acestora pe cicluri, folosind mașini care sînt destinate aceluiași feluri de lucrări. De exemplu, la lucrările practice cu mașinile destinate lucrărilor solului, în care se folosesc pluguri, grape, tăvălugi, cultivatoare, pentru fiecare fel de mașină se repartizează o grupă de elevi. În ședințele următoare se asigură rotația grupelor, pentru ca fiecare grupă de elevi să cunoască toate mașinile.

S-ar putea obiecta că această metodă prezintă dezavantajul că trebuie așteptat un timp îndelungat pentru parcurgerea la lecțiile teoretice a tuturor mașinilor destinate lucrării solului, pentru ca numai după aceea să se poată planifica întregul ciclu de lucrări practice. Acest relativ dezavantaj este compensat însă de faptul că se dă posibilitatea tuturor elevilor să lucreze efectiv și deci să înțeleagă bine mașinile pe care le studiază.

Pentru efectuarea lucrărilor practice, profesorul va alege una din metodele arătate în funcție de

utilajul de care dispune școala și de numărul de elevi pe care-l are clasa. În tot cazul profesorul va fi preocupat de ideea ca toți elevii să poată participa efectiv la lucrările practice pentru o mai ușoară înțelegere a materialului predat.

Să luăm, de pildă, efectuarea lucrărilor practice cu plugul tractat. Se arată elevilor ansamblele principale ale plugului, fără a se insista asupra detaliilor. Profesorul va indica apoi 2-3 elevi care vor demonta ansamblele ce urmează a se studia (organele active ale plugului: trupușele, antetrușele, cuțitele disc și scormonitoarele), după ce în prealabil s-a asigurat plugul să nu cadă. Restul elevilor vor urmări operațiile de demontare a ansamblor, în timp ce profesorul dă indicații asupra operațiilor ce se efectuează. Ansamblele demontate sînt apoi transportate la locurile de lucru dinainte amenajate, iar elevii repartizați în grupe de cîte 5-6 trec pe rînd să efectueze lucrările respective. Bunăoară, un grup de elevi va lucra la demontarea și studierea trupușelor; la acestea se demontează brăzdarul, cormanul și se studiază condițiile de montaj ale brăzdarului față de corman, uzura brăzdarului și a cormanului, apoi se montează trupușă la loc. Un alt grup de elevi va lucra la demontarea și studierea antetrușei, cuțitului disc și scormonitorului; la antetrușă se demontează aceleași piese ca la trupușă; la cuțitul disc se studiază construcția cuțitului, demontîndu-se furca, axul, discul; la scormonitor se studiază construcția sa. După aceea se assemblează fiecare în parte și se studiază condițiile de montare a acestora față de trupușă, pe direcția deplasării și pe verticală.

Un al treilea grup demontează și studiază ansamblul roților de deplasare, și așa mai departe pentru toate celelalte grupe.

Lucrarea se va desfășura în timp de cel puțin 3 ore, pentru a asigura rotația grupelor pe la toate locurile de lucru, în vederea cunoașterii de ansamblu a plugului. La sfîrșit se va face montarea ansamblor pe plug.

Dacă școala are și plugul tractat și plugul purtat, elevii vor fi împărțiți în două sau trei grupe mai mari. În acest caz la rotația grupelor se va insista în special asupra deosebirilor dintre plu-

guri (mecanismele cu manete, cu volan, scormonitoare), amintindu-se numai despre organele comune (trupușe, antetrușite, cutite, disc).

În cazul efectuării lucrărilor practice cu combina de cereale C-1, jumătate din elevi vor fi repartizați la secerătoarea combinei, iar cealaltă jumătate la batoza combinei, deoarece complexitatea acestei mașini dă posibilitatea elevilor să studieze în grupe mai mari părțile componente.

Lucrarea se va desfășura pentru fiecare grupă de elevi, timp de cel puțin două ore. Cei de la heder — secerătoarea combinei — vor demonta și studia rabatorul (construcția, pozițiile în care se poate monta în lucru pentru diferite situații), aparatul tăietor, insistînd asupra măsurării pasului segmentelor și cursei cuțitului, prinderea bielei, transportorul hederului, acordînd o atenție deosebită modului de îmbinare a pînzilor și transmisiei hederului. Cea de a doua grupă, care lucrează la batoză va studia aparatul de treier (așezarea acestuia față de direcția de înaintare, reglajele, distanța dintre bătător și contrabătător și rotația tobei), camera de primire cu întorcătoarele de paie, scuturătorul, dispozitivul de curățire — sita, ventilatorul, elevatorul —, sita trierului, posibilitățile de reglare și de alegere a sitelor în funcție de cultura respectivă, transmisia mișcării la organele active ale batozei.

Rotirea grupelor se va face în altă ședință. După ce toți elevii au studiat ambele ansamble ale combinei este bine să se mai efectueze cel puțin o oră pentru trecerea combinei din poziția de transport în poziție de lucru și invers și pentru punerea ei în funcțiune cu tractorul.

Aceste exemple dovedesc că lucrările practice nu se execută după un șablon, ci în funcție de construcția mașinii care urmează a fi studiată. Ori care ar fi însă forma în care am organizat aceste lucrări trebuie să asigurăm neapărat posibilitatea ca fiecare elev să poată lucra efectiv pentru o cunoaștere cit mai temeinică a mașinilor pe care le va minui în producție.

Ing. V. VADUVA
șef de lucrări la Facultatea de mecanizare a agriculturii din Craiova

Programa de istorie modernă și contemporană

pentru clasa a X-a (2 ore săptămânal — 66 ore anual)

valabilă în anul școlar 1960 — 1961

Introducere în istoria modernă și contemporană — 1 oră

a) Obiectul istoriei moderne; trăsăturile generale ale orînduirii capitaliste; perioadele istoriei moderne.

b) Obiectul istoriei contemporane; trăsăturile generale ale orînduirii socialiste (su-

perioritatea ei față de orînduirile anterioare); caracteristica principală a societății contemporane — trecerea lumii de la capitalism la socialism; inevitabilitatea pieirii capitalismului și a victoriei socialismului și comunismului.

c) Însemnătatea studierii istoriei moderne și contemporane.

fanariot în Țara Românească și Moldova; începutul formării ideologiei naționale burghize în Transilvania.

d) Răscoala țărănească condusă de Horia, Cloșca și Crișan; cauzele răscoalei, caracterul ei antifeudal; însemnătatea marii răscoale țărănești din anul 1784.

3. Formarea Statelor Unite ale Americii — 1 oră.

a) Dezvoltarea social-economică și politică a coloniilor engleze din America de Nord; formarea națiunii nord-americane.

b) Războiul popular pentru independență; cauzele războiului; caracterul lui revoluționar. Congresul de la Filadelfia; „Declarația de independență”; principalele lupte; intervenția statelor europene. Victoria poporului american și formarea S.U.A.

c) Situația S.U.A. după război; răscoala sărăcimii; Constituția americană; caracterul ei de clasă.

4. Dezvoltarea culturii universale de la mijlocul sec. XVII până la sfîrșitul sec. XVIII — 1 oră.

a) Condițiile istorice în care s-a dezvoltat cultura universală în sec. XVII—XVIII; trecerea lumii de la feudalism la capitalism; ascuțirea luptei dintre ideologia reacționară feudalo-absolutistă și ideologia burgheziei în ascensiune.

b) Dezvoltarea științei și tehnicii; principalele descoperiri științifice și invenții tehnice; Newton, Lomonosov, Lavoisier, Franklin.

c) Dezvoltarea literaturii. Principalii reprezentanți: Corneille, Racine, Molière, Goethe, Schiller, Goldoni, Milton, Swift. Marii croniciari români; Dimitrie Cantemir.

d) Dezvoltarea artelor plastice; muzica.

e) Dezvoltarea ideologiei burghize; filozofia engleză; fiziocrații; marii iluminiști francezi. Enciclopedia; lupta împotriva curentelor idealiste; Radisuev. Școala ardeleană.

B. DEZVOLTAREA ANGLIEI DE LA SFÎRȘITUL SEC. XVIII PÎNĂ LA MIJLOCUL SEC. XIX — 1 oră.

a) Dezvoltarea economică; desăvîrșirea revoluției industriale; caracterul și consecințele industrializării capitaliste; căile de comunicație, comerțul — lupta pentru schimbul liber.

b) Dezvoltarea social-politică; urmările mașinismului; influența revoluției burghize din Franța; ascuțirea luptei de clasă în Anglia; reforma electorală — caracterul ei de clasă, lărgirea bazei politice a regimului parlamentar burghez.

c) Mișcarea chartistă; caracterul ei de clasă; constituirea grupării chartiste; principalele curente din sinul mișcării chartiste; activitatea și însemnătatea mișcării chartiste.

d) Politica externă; întărirea rolului Angliei în relațiile internaționale; expansiunea colonială.

C. DEZVOLTAREA FRANȚEI ÎNTRU ANUL 1815—1848 — 1 oră.

a) Franța în timpul Restaurației; caracterul reacționar al regimului restaurației (Charla constituțională, teroarea albă); progresele economice.

b) Revoluția burgheză din iulie 1830; cauzele revoluției; însemnătatea și influența ei.

c) Regimul burghez din Franța în timpul „monarhiei din iulie”; revoluția industrială din Franța; regimul politic, caracterul lui reacționar; opoziția burghezo-democratică față de regimul monarhiei din iulie.

d) Începutul mișcării muncitorești din Franța; situația grea a muncitorilor; răscoalele muncitorești de la Lyon; blanquismul; legăturile lui cu clasa muncitoare din alte țări.

e) Politica externă; politica reacționară a Franței în Europa și Africa; copleșirea Algeriei; lupta poporului algerian pentru libertate națională.

D. APARIȚIA SOCIALISMULUI ȘTIINȚIFIC — 1 oră.

a) Premisele socialismului științific; situația clasei muncitoare în prima jumătate a sec. XIX-lea; accentuarea exploataării capitaliste; dezvoltarea filozofiei clasice germane și a economiei politice engleze; socialismul utopic — trăsăturile lui; dezvoltarea științelor naturii.

b) Karl Marx și Friedrich Engels, fauritori ai socialismului științific; izvoarele și părțile constituitive ale marxismului; Liga comunistilor.

c) Manifestul Partidului Comunist; conținutul și importanța lui istorică — primul program științific revoluționar al mișcării muncitorești.

d) Însemnătatea istorică a apariției marxismului.

4. Revoluțiile din anul 1848 în Europa — 3 ore.

A. REVOLUȚIA DIN ANUL 1848 ÎN FRANȚA — 1 oră.

a) Anul revoluționar 1848 în Europa. Clasicii marxism-leninismului despre revoluțiile din 1848.

b) Revoluția din Franța. Cauzele și desfășurarea revoluției; răscoala populară din Paris; proclamarea republicii; politica burgheză a guvernului provizoriu — comisia muncii și atelierele naționale; accentuarea luptelor social-politice; ascuțirea luptei de clasă dintre proletariat și burghezie — răscoala proletară din Paris (cauzele și însemnătatea luptelor revoluționare din iunie).

c) Consolidarea regimului burghez în Franța; constituția burgheză din anul 1848; Ludovic Bonaparte — lovitură de stat și instaurarea celui de-al doilea imperiu în Franța.

B. REVOLUȚIILE DIN ANII 1848—1849 ÎN GERMANIA, IMPERIUL AUSTRIAC ȘI ITALIA — 1 oră.

a) Revoluția din Germania. Situația social-economică și politică din Germania; cauzele și obiectivele revoluției; poziția de clasă a burgheziei germane; revoluția din Berlin, rolul maselor populare; parlamentul burghez de la Frankfurt; activitatea revoluționară a lui Marx și Engels în anii 1848—1849; cauzele înfringerii revoluției burghize din Germania și urmările ei.

b) Revoluția din Imperiul Austriac. Criza social-politică a imperiului feudal multinațional habsburgic; revoluția din Viena și răsturnarea regimului reacționar feudal; revoluția din Praga; înfringerea revoluțiilor din Praga și Viena.

c) Revoluția din Italia. Situația social-politică din Italia; cauzele și obiectivele revoluției; luptele de eliberare împotriva Austriei; republica romană — Mazzini; înfringerea revoluției din Italia; însemnătatea revoluției.

d) Revoluția din Ungaria. Cauzele ei; caracterul și realizările revoluției din Ungaria; limitele de clasă și greșelile revo-

Istoria modernă — 39 ore

DEZVOLTAREA LUMII DE LA REVOLUȚIA BURGHEZĂ DIN ANGLIA DIN 1642 PÎNĂ LA REVOLUȚIA BURGHEZĂ DIN 1789 — 9 ore.

1. Dezvoltarea Angliei în sec. XVII—XVIII — 2 ore.

A. REVOLUȚIA BURGHEZĂ DIN ANGLIA (1642—1660) — 1 oră.

a) Situația internațională a Angliei în prima jumătate a sec. XVII; dezvoltarea economică, social-politică în preajma revoluției burghize; cauzele revoluției burghize din Anglia; criza revoluționară dintre anii 1640—1642; curentele social-politice.

b) Desfășurarea revoluției. Războiul civil: războiul dintre parlament și rege; armata „noului model”; Cromwell; reformele burghize; conflictul dintre armată și parlament; mișcarea populară din armată; proclamarea republicii burghize. Republica burgheză: mișcarea sărăcimii; cucerirea Irlandei și Scoției. Actul de navigație. Protectoratul lui Cromwell. Caracterul și însemnătatea revoluției burghize din Anglia.

B. DEZVOLTAREA ANGLIEI PÎNĂ LA SFÎRȘITUL SEC. XVIII — 1 oră.

a) Restaurația (caracterul ei de clasă); lovitură de stat din anul 1688 — victoria regimului parlamentar în Anglia; caracterul lui de clasă și importanța lui.

b) Dezvoltarea social-economică: „revoluția industrială”; dezvoltarea comerțului și manufacturilor; începuturile mașinismului (consecințele economice și sociale).

c) Politica externă: amestecul Angliei în luptele dintre statele feudale din Europa; expansiunea colonială.

2. Statele feudale din Europa de la mijlocul sec. XVII până la sfîrșitul sec. XVIII — 5 ore.

A. FRANȚA DE LA MIJLOCUL SEC. XVII PÎNĂ LA MIJLOCUL SEC. XVIII — 1 oră.

a) Situația internațională și internă a Franței la mijlocul sec. XVII; începutul dominației franceze în Europa; mișcările social-politice.

b) Apogeul monarhiei în Franța — dominația lui Ludovic al XIV-lea; dezvoltarea economică-socială; politica internă (caracterul ei de clasă; armata; revocarea Edictului din Nantes); politica externă (cauzele și caracterul războaielor lui Ludovic al XIV-lea; expansiunea colonială); urmările politicii lui Ludovic al XIV-lea; răscoala cămășarilor.

c) Criza regimului feudalo-absolutist din Franța în timpul lui Ludovic al XV-lea; progresele capitalismului; politica externă; ascuțirea contradicțiilor social-politice.

B. STATELE DIN EUROPA CENTRALĂ ÎN A DOUA JUMĂTATE A SEC. AL XVII ȘI ÎN SEC. AL XVIII — 1 oră.

a) Decăderea Imperiului Romano-German după războiul de 30 de ani.

b) Austria. Dezvoltarea economică și socială; expansiunea Austriei (războaiele cu turcii); accentuarea caracterului multinațional al Imperiului austriac; lupta de eliberare socială și națională a popoarelor subjugate de Habsburgi; „despotismul luminat” — caracterul de clasă al reformelor lui Iosif al II-lea.

c) Prusia. Situația economică, social-politică; formarea regatului feudal prusac; „despotismul luminat” (caracterul lui de clasă); politica externă a lui Frederic al II-lea (caracterul ei copleșitor).

d) Polonia. Decăderea economică și politică a statului feudal polon în sec. XVIII; împărțirea Poloniei.

C. DEZVOLTAREA RUSIEI ÎN A DOUA JUMĂTATE A SEC. XVII ȘI ÎN SEC. XVIII — 1 oră.

a) Situația internațională și internă a Rusiei la mijlocul sec. XVII.

b) Dezvoltarea social-economică și politică a Rusiei feudale în timpul lui Petru I; politica internă (principalele reforme; cauzele, caracterul de clasă și consecințele lor); politica externă (luptele cu turcii — alianța cu Moldova; cauzele, caracterul și urmările războiului nordic; relațiile Rusiei cu statele apusene).

c) Rusia în timpul Ecaterinei a II-a: politica internă (întărirea absolutismului și a iobăgiei); războiul țărănesc condus de Pugaciov amplexarea și importanța lui; politica externă (importanța războaielor cu turcii; creșterea rolului politic al Rusiei în Europa).

D. STATELE DIN SUD-ESTUL EUROPEI ÎN A DOUA JUMĂTATE A SEC. XVII ȘI ÎN SEC. XVIII — 2 ore.

— Imperiul Otoman și popoarele balcanice de la mijlocul sec. XVII până la sfîrșitul sec. XVIII — 1 oră.

a) Imperiul feudal otoman. Situația internațională a Imperiului Otoman la mijlocul sec. XVII; structura social-economică și organizarea politică (caracterul feudalo-militarist al statului otoman); începutul decăderii imperiului feudal otoman (cauzele și urmările ei).

b) Situația popoarelor balcanice. Caracterul reacționar al stăpînirii feudale otomane în Bulgaria, Serbia, Muntenegru și Grecia; urmările ei: lupta popoarelor balcanice împotriva jugului otoman.

— Țările Române de la mijlocul sec. XVII până la sfîrșitul sec. XVIII — 1 oră.

a) Dezvoltarea social-economică în sec. XVII—XVIII; descompunerea treptată a feudalismului și începutul formării relațiilor capitaliste.

b) Caracterul reacționar al dominației otomane și habsburgice în țările române și urmările ei.

c) Dezvoltarea politică și culturală; însemnătatea domniilor lui Șerban Cantacuzino, Constantin Brîncoveanu și Dimitrie Cantemir (legăturile cu Transilvania, politica antiotomană, relațiile cu Rusia și Austria, dezvoltarea culturală); regimul turco-

DEZVOLTAREA ORÎNDUIRII CAPITALISTE ȘI ÎNCEPUTUL MIȘCĂRII MUNCITOREȘTI (1789—1871) — 19 ore.

1. Revoluția burgheză din Franța (1789—1794) — 3 ore.

A. CAUZELE ȘI ÎNCEPUTUL REVOLUȚIEI BURGHEZE DIN FRANȚA — 1 oră.

a) Cauzele revoluției: ascuțirea crizei regimului feudal-absolutist (parazitismul și descompunerea stărilor privilegiate și a monarhiei feudale); situația stării a III-a; influența ideologiei revoluționare burghize; înrăutățirea situației economice și încercările de reformă (Turgot și Necker).

b) Începutul revoluției: convocarea stărilor generale; ascuțirea luptei de clasă (poziția revoluționară a stării a III-a); cucerirea Bastiliei — 14 iulie 1789; însemnătatea ei: rolul hotărîtor al maselor populare.

B. MAREA BURGHEZIE LA PUTERE ÎN FRANȚA — 1 oră.

a) Răscoalele țărănești și desființarea privilegiilor feudale; „Declarația drepturilor omului și ale cetățeanului” — caracterul ei de clasă și însemnătatea ei istorică; trădarea săvîrșită de rege; Constituția burgheză din anul 1791; instaurarea puterii marii burghezii în Franța.

b) Adunarea Legislativă (componenta ei de clasă); coaliția feudală; începutul războaielor revoluționare; răscoala populară din 10 august 1792 și abolirea monarhiei.

c) Convenția girondină: componenta ei de clasă; victoria de la Valmy și proclamarea primei republici burghize în Franța; lupta maselor populare conduse de iacobini pentru adîncirea revoluției — răscoala populară din 1793 și căderea Convenției girondine.

C. DICTATURA IACOBINĂ — 1 oră.

a) Convenția iacobină: aparatul de stat al dictaturii iacobine; principalii frunțași iacobini — Robespierre, Marat, Saint-Just, Danton, Hebert. Constituția iacobină — caracterul ei revoluționar; însemnătatea ei; limitele ei de clasă; politica social-economică a Convenției iacobine, importanța realizărilor ei (caracterul ei revoluționar burghez); organizarea armatei revoluționare și înfringerea coaliției feudale.

b) Căderea dictaturii iacobine (fracțiunile iacobine; lovitură contrarevoluționară thermidoriană); însemnătatea istorică a dictaturii iacobine; Marx și Engels despre importanța dictaturii iacobine.

c) Însemnătatea revoluției burghize din Franța dintre anii 1789—1794; rolul hotărîtor al maselor populare în victoria revoluțiilor burghize; limitele ei de clasă.

2. Dezvoltarea Franței între anii 1794—1815 — 2 ore.

A. DIRECTORATUL ȘI CONSULATUL ÎN FRANȚA — 1 oră.

a) Convenția thermidoriană: Constituția anului III — caracterul ei de clasă; politica externă a Convenției thermidoriene.

b) Directoratul. Dominația marii burghezii; Babeuf și Conspirația egalilor; politica externă a directoratului (campaniile din Italia și Egipt — caracterul lor copleșitor și urmările lor); Napoleon Bonaparte — exponentul intereselor de clasă ale marii burghezii franceze.

c) Consulatul. Lovitura de stat din 18 brumar 1799 și Constituția anului VIII; instaurarea dictaturii militare a marii burghezii în Franța; Codul lui Napoleon (caracterul lui de clasă și însemnătatea lui); politica externă a consulatului — „pacificarea generală”.

B. IMPERIUL LUI NAPOLEON I — 1 oră.

a) Instaurarea imperiului; politica lui internă (consolidarea regimului burghez în Franța).

b) Politica externă a imperiului; cauzele și caracterul războaielor napoleoniene; războiul cu coaliția a III-a și urmările lui; coaliția a IV-a și înfrîngerea Prusiei; blocajul continental și pacea de la Tilsit; războiul cu Spania (caracterul lui nejust și urmările lui); coaliția a V-a și înfrîngerea Austriei; politica dinastică a lui Napoleon; campania din Rusia; cauzele ei; marea război patriotic purtat de poporul rus împotriva copleșirii străine; distrugerea armatei napoleoniene; urmările și importanța războiului din Rusia.

c) Prăbușirea imperiului napoleonic; cauzele ei; „bătălia națiunilor”; restaurarea Bourbonilor; „cele o sută de zile” și căderea lui Napoleon.

d) Trăsăturile pozitive și negative ale politicii lui Napoleon.

3. Dezvoltarea capitalismului de la Congresul din Viena până la revoluțiile din anul 1848 — 4 ore.

A. REACȚIUNEA EUROPEANĂ ȘI MIȘCĂRILE REVOLUȚIONARE DINTRE ANII 1815—1830 — 1 oră.

a) Congresul de la Viena (principalele hotărîri; caracterul lor reacționar); întărirea reacțiunii în Europa după căderea lui Napoleon („Sfînta Alianță”; Metternich).

b) Lupta revoluționară a popoarelor din estul Europei; revoluția din Spania și intervenția Sfîntei Alianțe; revoluția din Italia și intervenția Sfîntei Alianțe.

c) Lupta revoluționară a popoarelor din sud-estul Europei; răscoalele sîrbilor; ajutorul Rusiei; urmările răscoalelor; lupta poporului grec — Eteria; independența Greciei.

d) Răscoala populară condusă de Tudor Vladimirescu; cauzele ei; forțele sociale participante; caracterul antifeudal și antiotoman al răscoalei populare de la 1821; însemnătatea și urmările ei.

e) Mișcarea revoluționară a decembristilor; caracterul ei antifeudal; cauzele înfrîngerii și însemnătatea mișcării decembriste.

lujei; însemnătatea revoluției burgheze din Ungaria.

C. REVOLUȚIILE DIN ANUL 1848 ÎN ȚĂRILE ROMINE — 1 oră.

a) Dezvoltarea social-economică și politică a țărilor romine în preajma revoluției.

b) Mișcarea revoluționară din Moldova; cauzele ei; forțele sociale participante; caracterul limitat al mișcării; înfringerea și învătămintele ei.

c) Revoluția din Țara Românească; cauzele; pregătirea revoluției; programul și desfășurarea ei; importanța problemei agrare; rolul maselor populare; principalii conducători ai revoluției — rolul lui Nicolae Bălcescu; cauzele înfringerii revoluției și urmările ei. Caracterul burghezo-democratic și însemnătatea istorică a revoluției din 1848 în Țara Românească.

d) Revoluția din Transilvania; cauzele ei; forțele sociale participante; însemnătatea adunării de la Blaj — programul revoluției; luptele marilor conducători lui Avram Iancu pentru lichidarea dominației nobililor; politica nejustă a guvernului revoluționar maghiar în problema națională și alungarea naționalistă a unei părți a burgheziei române; participarea iobagilor români la revoluția maghiară și a iobagilor unguri la lupta antifeudală a țărănilor români; lupta lui Bălcescu, Eftimie Murgu și a altor revoluționari români pentru unirea forțelor revoluționare romine și maghiare. Înfringerea revoluției; cauzele principale ale înfringerii revoluției; înfringerea curții imperiale pentru dezbinarea forțelor revoluționare, nerezolvarea democratică a problemei naționale de către guvernul revoluționar maghiar (intervenția armatei țariste). Caracterul burghezo-democratic și însemnătatea revoluției de la 1848 din Transilvania.

Importanța revoluțiilor din 1848 în Țările Romine.

5. Dezvoltarea capitalismului de la revoluțiile din 1848 până la Comuna din Paris — 6 ore.

A. CHESTIUNEA ORIENTALĂ — 1 oră.

a) Poziția marilor puteri europene în problema orientală. Lupta justă a popoarelor Balcani — a rominilor și a slavilor de sud — pentru înlăturarea jugului otoman și pentru formarea statelor naționale independente.

b) Războiul Crimeii — cauzele lui; amestecul puterilor apusene; caracterul nejust al războiului; importanța lui; Congresul de la Paris.

B. UNIREA MOLDOVEI CU ȚARA ROMÂNEASCĂ, FORMAREA STATULUI NAȚIONAL ROMIN — 1 oră.

a) Dezvoltarea social-economică și politică a țărilor Romine după 1848; necesitatea formării statului național român; forțele sociale unioniste — lupta maselor populare și a burgheziei pentru unirea țărilor Romine și pentru înlăturarea regimului feudal și a dominației otomane; poziția marilor puteri ogândită în hotărârile Congresului de la Paris.

b) Unirea Moldovei cu Țara Românească; divanurile ad-hoc; intensificarea luptei pentru unire; caracterul și importanța hotărârilor adoptate. Convenția de la Paris; înlăturarea Unirii; rolul hotărârilor al maselor populare; dubla alegere a lui Alexandru Cuza.

c) Însemnătatea istorică a Unirii — formarea statului național român, largirea pieței interne; dezvoltarea conștiinței naționale, întărirea luptei pentru reforme și pentru independență.

C. DEZVOLTAREA FRANȚEI ÎNTRE ANII 1850—1870 — 1 oră.

Al doilea imperiu în Franța. Viața social-economică: dezvoltarea industriei, agriculturii și comerțului; politica liberului schimb; creșterea capitalului bancar și întărirea marii burghezii; situația țărănimii și a proletariatului. Politica internă: bonapartismul — expresia autorității de clasă a burgheziei; „perioada politică” și creșterea opoziției republicane; „imperiu liberal” — trecerea la monarhia parlamentară. Politica externă: politica de dominație în Europa; expansiunea colonială — începutul cuceririi Indochinei.

CAPITALISMUL MONOPOLIST; DEZVOLTAREA INEGALĂ ȘI ÎN SALTURI A ȚĂRILOR CAPITALISTE; CREȘTEREA MIȘCĂRII MUNCITOREȘTI ÎNTRE ANII 1871—1917 — 11 ore.

1. Comuna din Paris — 1 oră.

a) Premisele istorice ale Comunei din Paris; activitatea Internaționalei I; consecințele războiului franco-prusac; căderea Imperiului; lupta maselor populare pentru apărarea Parisului; capitularea guvernului burghez; acțiunile lui antimuncitorești.

b) Constituția și activitatea Comunei din Paris; revoluția proletară din 18 martie 1871; proclamarea și organizarea Comunei — prima formă a dictaturii proletariatului; conținutul de clasă al politicii social-economice a Comunei; poziția Comunei față de problema țărănească; influența Comunei din Paris asupra muncitorilor din restul Franței și din alte țări; luptători români în rândurile Comunei din Paris.

c) Căderea Comunei din Paris: politica reacționară a guvernului de la Versailles; apărarea eroică a comunei; „Săptămâna din mai”; cauzele înfringerii Comunei.

d) Însemnătatea istorică a Comunei din Paris.

2. Germania, Austro-Ungaria și Italia la sfârșitul sec. XIX și începutul sec. XX — 1 oră.

a) Începutul celei de-a doua faze a orânduirii capitaliste; stadiul imperialist de dezvoltare

D. UNIFICAREA ITALIEI ȘI UNIFICAREA GERMANIEI — 1 oră.

a) Unificarea Italiei. Creșterea mișcării revoluționare pentru libertate, unitate națională și pentru reforme. Cavour și politica de unificare „de sus”. Etapele unificării Italiei; războiul franco-italo-austriac și urmările lui; războiul popular din sud și formarea regatului burghez italian. Garibaldi, desăvârșirea unificării — eliberarea Veneției și desființarea Statului papal. Însemnătatea unificării Italiei.

b) Unificarea Germaniei. Dezvoltarea capitalismului în Prusia după 1848; căile unificării Germaniei; mișcarea muncitorească în perioada luptei pentru unire. Bismarck și politica de unificare „de sus”. Etapele unificării Germaniei; războiul cu Danemarca; războiul cu Austria și formarea Confederației Germaniei de Nord; războiul franco-prusac și încheierea procesului de unificare „de sus”. Consecințele unificării naționale a Germaniei în jurul Prusiei.

E. DEZVOLTAREA S.U.A. ÎNTRE ANII 1787—1865; RĂZBOIUL CIVIL — 1 oră.

a) Caracteristicile dezvoltării economice și politice a S.U.A. până la mijlocul sec. al XIX; regiunile industriale; marile plantații sclavagiste; fermierii; creșterea teritorială a S.U.A.; regimul politic (dominația plantatorilor și a marii burghezii; partidele politice); răscoalele împotriva sclaviei.

b) Războiul civil din S.U.A. (1861-1865); cauzele lui (sclavia negrilor și frinarea dezvoltării capitalismului; aboliționismul); Abraham Lincoln; desfășurarea războiului; rolul maselor populare; măsurile democratice și victoria Nordului; caracterul revoluționar al războiului împotriva sclaviei; influența lui internațională.

F. MIȘCAREA MUNCITOREASCĂ INTERNAȚIONALĂ ÎNTRE ANII 1848—1871; INTERNAȚIONALA I-a — 1 oră.

a) Situația clasei muncitoare după 1848 (acculturarea exploatării capitaliste; lipsa de drepturi politice); dezvoltarea conștiinței și luptei de clasă a proletariatului; necesitatea organizării politice a clasei muncitoare.

b) Întemeierea Internaționalei I-a (1864) a adunarea de la Londra; Manifestul constitutiv și Statutul Internaționalei I-a; obiectivele Internaționalei I-a (caracterul și importanța lor).

c) Activitatea Internaționalei I-a până la Comuna din Paris; Congresele de la Geneva, Bruxelles, Lausanne și Basel; sprijinirea organizațiilor muncitorești și a mișcării greviste; lupta împotriva curentelor străine și dușmanii intereselor clasei muncitoare.

d) Însemnătatea istorică a activității teoretice și practice a Internaționalei I-a — transformarea mișcării muncitorești în cea mai înaintată și puternică formă revoluționară împotriva orânduirii capitaliste; Marx și Engels, făuritorii și conducătorii partidului revoluționar al proletariatului.

6. Dezvoltarea culturii universale între anii 1780—1871 — 1 oră.

a) Condițiile istorice în care s-a dezvoltat cultura universală după victoria revoluției burgheze din Franța.

b) Dezvoltarea științei și tehnicii. Matematica, geometria, astronomia, chimia: legea conservării masei, teoria atomistă. Fizica: legea conservării energiei; folosirea forței aburului și a electricității. Științele naturale: transformismul și evoluționismul; însemnătatea istorică a darwinismului.

c) Dezvoltarea literaturii romantismului: începuturile lui; principalii reprezentanți: Byron, Hugo, Heine, Pușkin; critica istoric — Scott, Dumas, Realismul (romanică socială) — Balzac, Dickens, Stendhal, Gogol.

d) Istoria: Champollion, L. Ranke; Gh. Șincai, Kogălniceanu și Bălcescu. Filozofia: ascuțirea luptei dintre materialism și idealism. Dezvoltarea materialismului dialectic și istoric.

e) Democrații revoluționari: Belinski, Cernișevski, Bălcescu, Eftimie Murgu, Mazini.

f) Artă: pictura, sculptura și muzica; principalii reprezentanți: David, Delacroix, Goya, Canova, Rude, Beethoven, Schumann, Chopin, Glinka, Verdi, Wagner.

Dezvoltarea teatrului (rolul lui social).

marea „triple înțelegere”, expresie a alianței dintre Germania, Austro-Ungaria și Italia.

b) Germania (1871—1914). Dezvoltarea economică și întărirea marii burghezii — baza politicii agresive a imperialismului german (cauzele, particularitățile și urmările dezvoltării rapide a capitalismului în Germania; monopolurile). Politica internă (caracterul ei agresiv și de clasă). Dezvoltarea mișcării muncitorești; Partidul social-democrat; oportunismul; ascuțirea luptei de clasă; activitatea lui Karl Liebknecht și Rosa Luxemburg. Politica externă: politica de supremație în Europa; Tripla alianță; anexiunile coloniale și lupta pentru reimpărțirea lumii; pangermanismul — baza ideologică a imperialismului agresiv german.

c) Italia (1870—1914). Dezvoltarea economică după unificare; viața politică; frământările sociale — ascuțirea luptei de clasă a proletariatului și a țărănimii; emigrația; politica externă a Italiei — expansiunea imperialistă în Africa.

d) Austro-Ungaria (1867—1914). Dualismul austro-ungar (caracterul lui reacționar și de clasă). Caracteristicile dezvoltării economice; viața economică din Transilvania;

țările social-politice; mișcarea muncitorească; ascuțirea luptei de clasă; lupta națională în imperiul austro-ungar (lupta maselor populare și a burgheziei romine din Transilvania pentru unirea cu România). Politica externă a Austro-Ungariei, caracterul ei imperialist.

3. Anglia și Franța la sfârșitul sec. XIX și începutul sec. XX — 1 oră.

a) Anglia (1867—1914). Dezvoltarea economică; pierderea întâietății industriale (cauzele și urmările ei); întărirea puterii comerciale și bancare a Angliei; trăsăturile imperialismului englez. Politica internă; sistemul celor două partide; reforma electorală din anul 1867 — caracterul ei de clasă; lupta irlandezilor pentru libertate; criza parlamentară. Dezvoltarea mișcării muncitorești: noile trade-unions; formarea partidului laburist; oportunismul. Politica externă; imperiul colonial britanic; exploatarea coloniilor; politica navală; negocierile anglo-germane și formarea Antantei.

b) Franța (1871—1914). Dezvoltarea economică; redresarea economiei după 1871; particularitățile economiei franceze; trăsăturile imperialismului francez. Politica internă; Constituția din anul 1875 — caracterul ei de clasă; criza politică a celei de-a III-a republici burgheze; guvernarea radicalilor. Dezvoltarea mișcării muncitorești; ascuțirea luptei de clasă; formarea Partidului socialist; oportunismul. Politica externă; expansiunea colonială, contradicțiile franco-germane; alianța cu Rusia și Anglia.

4. Rusia în a doua jumătate a sec. XIX și începutul sec. XX (1861—1914) — 1 oră.

a) Dezvoltarea economică; situația revoluționară după războiul Crimeii; reforma agrară din anul 1861 — caracterul ei de clasă și urmările ei; dezvoltarea capitalismului în industrie și agricultură; trecerea Rusiei la imperialism.

b) Politica internă: caracterul reacționar și de clasă al regimului țarist; asuprirea naționalităților.

c) Politica externă a Rusiei țariste: reluarea luptei pentru ieșirea la Marea Mediterană; relațiile cu Tripla Alianță; politica Rusiei țariste în Asia Centrală și în Extremul Orient (contradicțiile imperialiste anglo-ruse și ruso-japoneze).

d) Începutul mișcării muncitorești; dezvoltarea clasei muncitoare din Rusia; începutul răspândirii marxismului.

e) Dezvoltarea mișcării muncitorești revoluționare; mutarea centrului revoluționar în Rusia; începutul activității revoluționare a lui Lenin; lupta lui Lenin pentru formarea partidului marxist revoluționar de tip nou; cauzele și importanța revoluției populare din anii 1905—1907 (prima revoluție burghezo-democratică în condițiile imperialismului).

5. România la sfârșitul sec. XIX și începutul sec. XX (1864—1914); cucerirea independenței de stat — 1 oră.

a) Dezvoltarea social-economică; reforma agrară din anul 1864 (caracterul și însemnătatea ei); războiul ruso-romano-turc; importanța cuceririi independenței de stat pentru dezvoltarea economică și politică a României; dezvoltarea capitalismului în țara noastră (dezvoltarea industriei; caracterul agrar al economiei românești; pătrunderea capitalului străin); clasele sociale.

b) Politica internă: Constituția din 1866 — caracterul ei de clasă; partidele politice; consolidarea regimului burghezo-moșieresc.

c) Începutul și dezvoltarea mișcării muncitorești în țara noastră: primele organizații muncitorești; curentele socialiste; pătrunderea marxismului în mișcarea muncitorească din țara noastră; formarea P.S.D.M.R.; primul partid muncitoresc din Transilvania; influența revoluției populare ruse din anul 1905; formarea sindicatelor în țara noastră; I. C. Frimu; refacerea partidului social-democrat.

d) Răscoala țărănilor din anul 1907; cauzele, caracterul și însemnătatea ei.

e) Politica externă: relațiile României cu marile puteri; problema Transilvaniei; lupta maselor populare din Transilvania pentru unire cu România; relațiile României cu statele balcanice.

6. Statele balcanice la sfârșitul sec. XIX și începutul sec. XX. (1878—1914) — 1 oră.

a) Situația politică din Peninsula Balcanică după Congresul de la Berlin; importanța problemei naționale în Peninsula Balcanică. Lenin despre importanța formării statelor naționale în Peninsula Balcanică; contradicțiile imperialiste dintre marile puteri în Peninsula Balcanică.

b) Bulgaria. Dezvoltarea economică; Constituția burgheză din anul 1879; alipirea Rumeliei orientale; conflictul cu Serbia; mișcarea muncitorească (strămții și largii); politica externă la începutul sec. XX.

c) Serbia; dezvoltarea economică; războiul vamaș cu Austro-Ungaria; politica internă; mișcarea muncitorească; alipirea Thessaliei; războiul cu Turcia; alipirea Cretei.

d) Turcia. Decăderea Imperiului Otoman; revoluția „junilor turci” — caracterul și urmările ei.

e) Războaiele balcanice: cauzele, caracterul și consecințele lor; intervenția nejustă a României în al doilea război balcanic; poziția justă a mișcării muncitorești față de războaiele balcanice.

7. Statele Unite ale Americii la sfârșitul sec. XIX și începutul sec. XX (1865—1914) — 1 oră.

a) Dezvoltarea social-economică; cauzele, caracteristicile și urmările dezvoltării rapide a capitalismului în S.U.A. după războiul civil; trecerea S.U.A. la imperialism; clasele sociale; situația muncitorilor și a fermierilor.

partide; rolul dominant al oligarhiei financiare în viața politică; caracterul de clasă al democrației burgheze americane, segregatia rasială.

c) Mișcarea muncitorească: particularitățile ei; organizarea și lupta clasei muncitoare americane; importanța grevei de la 1 Mai 1886; mișcarea fermierilor; întărirea mișcării muncitorești din S.U.A. la începutul sec. XX.

d) Politica externă: relațiile cu marile puteri europene; expansiunea imperialistă a S.U.A. în America Latină și în Extremul Orient.

8. China, Japonia și India în sec. XIX și la începutul sec. XX — 1 oră.

a) China. Persistența regimului feudal în China; pătrunderea capitaliștilor străini — războiul opiumului (caracterul și urmările lui); transformarea Chinei în semicolonie; marea război țărănesc al taipinilor (caracterul și însemnătatea lui); dezvoltarea capitalismului în condițiile regimului feudal și semi-colonial; războiul chino-japonez (cauzele, caracterul și urmările lui); lupta maselor populare împotriva reacțiunii interne și a dominației imperialiste — răscoala „ihetian” (caracterul și urmările ei); revoluția burghezo-democratică din anii 1911—1913 și însemnătatea ei; Sun-Yat-Sen.

b) Japonia. Regimul feudal în Japonia; pătrunderea capitaliștilor străini; revoluția „meidji” și dezvoltarea capitalismului; trecerea Japoniei la imperialism (expansiunea în Extremul Orient); mișcarea muncitorească.

c) India. Exploatarea feudală și colonială în India; „marea răscoală” (cauzele, caracterul și însemnătatea ei); dezvoltarea economiei capitaliste și întărirea burgheziei ndiene; creșterea mișcării de eliberare națională.

9. Dezvoltarea mișcării muncitorești internaționale după Comuna din Paris — 1 oră.

a) Mișcarea muncitorească după Comuna din Paris; activitatea Internaționalei I-a; autodizolvarea ei; accentuarea exploatării clasei muncitoare în condițiile monopolismului; formarea partidelor muncitorești; răspândirea marxismului; rolul uries al lui Karl Marx în dezvoltarea mișcării muncitorești internaționale.

b) Formarea Internaționalei a II-a (Congresul socialist de la Paris — hotărârile lui); lupta lui Engels împotriva oportunismului în mișcarea muncitorească internațională; al doilea Congres de la Paris.

c) Deplasarea centrului de greutate al mișcării muncitorești internaționale în Rusia; creșterea influenței internaționale a leninismului; influența internațională a revoluției populare ruse din 1905—1907; lupta pentru unitatea mișcării muncitorești.

d) Internaționala a II-a în ajunul primului război mondial; Congresele de la Stuttgart, Copenhaga și Basel; luptele din sinul Internaționalei a II-a — lupta socialistilor de stînga împotriva curentelor trădătoare; social-șovinismul și falimentul Internaționalei a II-a.

10. Primul război mondial imperialist (1914—1917) — 1 oră.

a) Situația internațională în preajma primului război mondial; caracterul imperialist al primului război mondial; forțele participante. Poziția aripii internaționale a mișcării muncitorești, în frunte cu V. I. Lenin, față de războiul imperialist.

b) Îzbucnirea războiului; desfășurarea războiului în anii 1914—1917; principalele fronturi; prăbușirea planului german de război; transformarea războiului european în război mondial imperialist; campania din 1916. Intrarea României în război, caracterul imperialist al participării României la război. Lupta clasei muncitoare împotriva războiului imperialist.

c) Revoluția burghezo-democratică din Rusia; cauzele revoluției din februarie; conducerea de către Partidul bolșevic a luptei hotărâte a maselor populare împotriva țarismului; cauzele și caracterul de clasă al dualității puterii din Rusia. Influența revoluției din Rusia asupra mișcării revoluționare din Europa. Năzuința justă a maselor populare pentru înlăturarea reformelor democratice și desăvârșirea unității naționale pe cale revoluționară.

d) Intrarea S.U.A. în război (cauzele, caracterul și urmările ei); înfringerea ofensivei germane în România (însemnătatea victoriei de la Mărășești; ajutorul armatei ruse).

11. Dezvoltarea culturii universale între anii 1871—1917 — 1 oră.

a) Condițiile istorice în care s-a dezvoltat cultura universală după Comuna din Paris; dezvoltarea științelor naturale și a tehnicii; generalizarea metodei experimentale. Noile progrese ale fizicii, chimiei și matematicii.

b) Dezvoltarea literaturii: realismul, naturalismul și simbolismul; apariția literaturii socialiste; principalii reprezentanți ai literaturii: Flaubert, G. de Maupassant, E. Zola, A. France, G. B. Shaw, J. London, W. Whitman, H. Ibsen, Alex. Dumas-fiul, T. Mann, A.N. Ostrovski, N.A. Nekrasov, A. Cehov, Lev Tolstoi, M. Gorki, M. Eminescu, I. Creangă, I. L. Caragiale, M. Sadoveanu, Zs. Moricz, H. Botev, B. Prus.

c) Dezvoltarea artelor: realismul și impresionismul în pictură și sculptură; arhitectura; muzica: drama lirică, muzica rusă (puternica dezvoltare a muzicii ruse —

grupul celor cinci), avântul muzicii românești (C. Porumbescu, G. Enescu); teatrul și cinematograful.

Istoria contemporană

(de la victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie pînă astăzi). — 13 ore.

DEZVOLTAREA LUMII DE LA VICTORIA MARI REVOLUȚII SOCIALISTE DIN OCTOMBRIE PÎNĂ LA SFIRȘITUL CELUI DE-AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL (INCEPUTUL CRIZEI GENERALE A CAPITALISMULUI; APARIȚIA SISTEMULUI SOCIALIST) — 8 ore.

1. Marea Revoluție Socialistă din Octombrie — cotitură fundamentală în istoria omenirii — 3 ore.

a) Pregătirea revoluției socialiste; politica antipopulară a guvernului provizoriu; necesitatea transformării revoluției burghezo-democratice în revoluție socialistă; conducerea revoluției de către Partidul bolșevic, în frunte cu V. I. Lenin; programul și tactica revoluționară a bolșevicilor (Tezele din aprilie); avântul mișcării revoluționare a maselor sub conducerea Partidului bolșevic; ascuțirea crizei revoluționare și trecerea la insurecția armată proletară (Congresul al VI-lea al partidului).

b) Victoria insurecției armate la Petrograd; hotărârile istorice ale Congresului al II-lea al Sovietelor; lupta pentru consolidarea statului sovietic; crearea Armatei Roșii.

c) Cauzele victoriei Marii Revoluții Socialiste din Octombrie; condițiile istorice favorabile, principalele forțe revoluționare; însemnătatea alianței revoluționare dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare; rolul istoric al Partidului bolșevic; importanța activității revoluționare a marelui Lenin.

d) Victoria revoluției socialiste — cotitura radicală în istoria omenirii; începutul crizei generale a capitalismului; apariția sistemului socialist; deosebirea fundamentală dintre revoluția socialistă și revoluțiile burghoze.

e) Însemnătatea istorică mondială a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie — începutul unei noi ere în istoria omenirii, era prăbușirii inevitabile a capitalismului și a victoriei socialismului și comunismului în lumea întreagă.

2. Avântul revoluționar al mișcării muncitorești internaționale. Sfirșitul primului război mondial — 1 oră.

a) Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, cotitură radicală în mișcarea de eliberare a proletariatului mondial; avântul revoluționar în Europa și Asia (apariția partidelor comuniste); crearea Internaționalei a III-a comuniste.

b) Influența Marii Revoluții Socialiste din Octombrie asupra desfășurării războiului mondial. Sfirșitul războiului mondial imperialist; luptele din anul 1918 — superioritatea militară a Antantei; capitularea aliaților Germaniei; dezmembrarea Imperiului Austro-Ungar și alipirea Transilvaniei la România ca urmare a creșterii puternice a luptei masei; prăbușirea Germaniei.

c) Pacea de la Versailles; principalele tratate; caracterul, importanța și consecințele păcii de la Versailles.

3. U.R.S.S. între cele două războaie mondiale — 1 oră

a) Statul sovietic după victoria Marii Revoluții Socialiste; războiul civil și intervenția imperialistă în Rusia (zboirea dușmanilor interni și a intervenționiștilor); politica comunismului de război; cauzele și importanța victoriei puterii sovietice; planul leninist pentru construirea socialismului; constituirea U.R.S.S.; consolidarea treptată a situației internaționale a statului sovietic.

b) Construirea socialismului în U.R.S.S.; rolul conducător al P.C. (b) al U.R.S.S.; industrializarea socialistă a U.R.S.S. (Congresul al XIV-lea al P.C. (b) al U.R.S.S.; caracteristicile industrializării socialiste); lupta pentru colectivizarea agriculturii; planurile cincinale anterbelice; Constituția U.R.S.S. (Victoria socialismului în U.R.S.S.); Congresul al XVIII-lea al P.C. (b) al U.R.S.S.

d) Științele sociale; răspindirea și dezvoltarea marxismului — apariția leninismului, lupta lui Lenin împotriva curentelor reacționare în filozofie și știință; dezvoltarea cercărilor istorice.

e) Politica externă: lupta U.R.S.S. pentru preîntâmpinarea unui nou război mondial (politica de securitate colectivă); măsurile de autoapărare luate de U.R.S.S.; pactul de neagresiune cu Germania; consolidarea granițelor apasene ale U.R.S.S.

4. Țările capitaliste între cele două războaie mondiale — 1 oră.

a) Stabilizarea relativă a capitalismului; cauzele și trăsăturile ei; situația clasei muncitoare (ofensiva patronală; lupta partidelor comuniste împotriva reacțiunii burghoze); instaurarea fascismului în Italia; politica reacționară antisovietică.

b) Criza mondială de supraproducție dintre anii 1929—1933; cauzele, trăsăturile și consecințele ei; cele două căi pentru ieșirea din criză; ascuțirea luptei de clasă; accentuarea reacțiunii (instaurarea regimului hitlerist în Germania — dictatura teroristă față de celor mai reacționare și imperialiste cercuri financiare).

c) Pregătirea unui nou război mondial; ascuțirea contradicțiilor dintre imperialiști; lupta Germaniei pentru revizuirea păcii de la Versailles; cucerirea Abisinie; războiul civil din Spania; cucerirea japoneză în China; pactul anticomintern; cucerirea Austriei și Cehoslovaciei.

d) Lupta clasei muncitoare împotriva fascismului și a războiului imperialist; conducerea luptei anti-fasciste și anti-războinice a partidelor comuniste de către Internaționala a III-a; figuri de mari luptători comunisti din țările capitaliste (Thälman, Dimitrov).

5. România între cele două războaie mondiale — 1 oră

a) Situația României după primul război mondial; hotărârile păcii de la Versailles cu privire la România.

b) Criza economică din anii 1929—1933 în România; accentuarea procesului de aservire a României față de puterile imperialiste; avântul revoluționar; Congresul al V-lea al P.C.R. Eroicele lupte muncitorești din anul 1933; rolul Comitetului Central de acțiune pe țară al muncitorilor ceteriști în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej; însemnătatea internațională a luptelor din 1933.

c) România în preajma celui de-al doilea război mondial; instaurarea dictaturii fasciste în țara noastră; dictatura legionar-antonesciană; înfeudarea economică și militară față de Germania hitleristă.

d) Lupta P.C.R. împotriva expansiunii hitleriste în România, împotriva dictaturii fasciste de la Viena și împotriva pregătirii războiului antisovietic.

6. Al doilea război mondial (1939—1945) — 2 ore

A. CAUZELE ȘI DESFAȘURAREA RĂZBOIULUI ÎN ANII 1939—1942 — 1 oră.

a) Cauzele și caracterul războiului (ascuțirea contradicțiilor imperialiste dintre marile puteri capitaliste; politica lor antisovietică); pregătirile de război.

b) Începutul războiului; cucerirea hitleristă în Europa pînă în anul 1941; statele satelite; agresiunea coaliției fasciste împotriva U.R.S.S.; P.C. (b) al U.R.S.S. — organizatorul și conducătorul poporului sovietic în Marele Război pentru Apărarea Patriei Sovietice; prăbușirea planului german de război fulger. Agresiunea japoneză în Extremul Orient. Înfringerea agresorilor la Stalingrad. Războiul naval și aerian.

c) Constituirea coaliției antihitleriste și a coaliției anti-japoneze (Charta Atlanticului; acordul anglo-sovietic; convenția sovieto-americană).

B. SFIRȘITUL CELUI DE-AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL — 1 oră.

a) Înfringerea Germaniei hitleriste; ofensiva eliberatoare a armatei sovietice din anul 1943; conferința de la Teheran; crearea frontului european de vest; marea ofensivă a armatei sovietice din anul 1944; eliberarea popoarelor cucerite (rolul important al mișcărilor naționale de rezistență și eliberare; rolul conducător al partidelor comuniste);

CELE DOUĂ SISTEME SOCIAL-ECONOMICE ȘI POLITICE DUPĂ AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL (ADINCIREA CRIZEI GENERALE A SISTEMULUI CAPITALIST; PUTERNICA DEZVOLTARE A SISTEMULUI SOCIALIST) — 5 ore.

1. Statele capitaliste după al doilea război mondial — 1 oră.

a) Adincirea crizei generale a sistemului capitalist; desprinderea din sistemul capitalist a statelor de democrație populară din Europa și Asia; formarea sistemului mondial socialist; destrămarea sistemului imperialist-colonialist.

b) Dominația economică și politică a S.U.A. asupra lumii capitaliste (doctrina Truman-Marshall; pactele și bazele militare).

c) Ascuțirea contradicțiilor dintre statele capitaliste; slăbirea pozițiilor internaționale ale Angliei și Franței; redresarea Germaniei Occidentale și Japoniei; problema pieții comune în Europa apuseană; politica de independență a țărilor eliberate de sub jugul colonial; politica reacționară a principalelor state capitaliste față de statele socialiste.

d) Mișcarea muncitorească din statele capitaliste; situația clasei muncitoare; alitudinea oportunistă a majorității conducătorilor partidelor socialiste; lupta partidelor comuniste împotriva reacțiunii; demasarea revizionismului; rolul Federației Sindicale Mondiale.

2. Statele socialiste după al doilea război mondial — 3 ore.

A. DEZVOLTAREA U.R.S.S. DUPĂ AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL — 1 oră.

a) Situația economică și politică a U.R.S.S. la sfirșitul războiului; rezultatele primului plan cincinal postbelic.

b) Trecerea U.R.S.S. de la socialism la comunism; dezvoltarea uriașă a științei, tehnicii și economiei sovietice (folosirea energiei atomice în scopuri pașnice; sateliții artificiali; planeta artificială; agricultura; transporturile; însemnătatea istorică a Congresului XX și a Congresului XXI extraordinar al P.C.U.S.; începutul construcției desfășurate a comunismului în U.R.S.S.).

c) Politica externă a U.R.S.S.: creșterea prestigiului și rolului internațional al U.R.S.S. după al doilea război mondial; politica activă a U.R.S.S. pentru dezarmare, coexistență și întrecere pașnică între cele două sisteme social-politice mondiale; relațiile frățeste ale U.R.S.S. cu statele de democrație populară.

B. STATELE DE DEMOCRAȚIE POPULARĂ — 1 oră.

a) Apariția statelor de democrație populară din Europa și Asia — formarea sistemului mondial socialist; principalul rezultat al celui de-al doilea război mondial. Democrația populară ca formă a dictaturii proletarietului în condițiile trecerii de la capitalism la socialism (rolul conducător al partidelor comuniste și muncitorești; aplicarea creatoare a învățării marxist-leniniste și a experienței sovietice în condițiile proprii fiecărei țări democrat-populare).

b) Republica Democrată Germană — bastionul forțelor patriotice ale poporului german în lupta pentru reunificarea și dezvoltarea pașnică și democratică a Germaniei. Revoluția populară din China și formarea Republicii Populare Chineze; uriașele succese obținute de poporul chinez în relațiile internaționale.

c) Relațiile de tip nou dintre statele socialiste (C.A.E.R.; politica de apărare comună — Tratatul de la Varșovia); lupta statelor socialiste pentru coexistența pașnică a celor două sisteme social-economice și politice mondiale.

participarea României la războiul antihitlerist; conferința de la Yalta. Capitularea Germaniei; conferința de la Potsdam.

b) Înfringerea Japoniei; frontul național anti-japonez în China (rolul Partidului Comunist Chinez); ofensiva armatelor chineze, americane și sovietice; capitularea Japoniei.

c) Contribuția hotărâtoare a U.R.S.S. la înfringerea Germaniei și Japoniei; formarea O.N.U.; încheierea tratatelor de pace (caracterul lor).

C. DEZVOLTAREA ROMÂNIEI DUPĂ AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL — 1 oră.

a) Victoria insurecției armate de la 23 August 1944, inițiată, organizată și condusă de P.C.R. în condițiile favorabile create de înaintarea armatei sovietice eliberatoare; instaurarea puterii populare în țara noastră. Cele două etape ale revoluției populare din țara noastră (caracterul, forțele motrice, obiectivele și conținutul lor de clasă).

b) Desăvârșirea revoluției burghezo-democratice și consolidarea puterii populare în prima etapă a revoluției populare; reforma agrară din 1945; rezolvarea problemei naționale; succesele economice, ajutorul U.R.S.S.

c) Trecerea la revoluția socialistă; înlăturarea monarhiei și proclamarea Republicii Populare Române; instaurarea dictaturii proletarietului; formarea Partidului Muncitoresc Român; rolul lui conducător în R.P.R. rolul tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej; naționalizarea (formarea sectorului socialist al economiei naționale); transformarea socialistă a agriculturii; dezvoltarea planificată a economiei naționale; electricizarea țării; importanța celui de-al II-lea Congres al P.M.R.; marile realizări obținute de poporul român în lupta pentru socialism.

d) Politica externă a țării noastre; relațiile frățeste cu U.R.S.S. și cu celelalte țări socialiste; înlăturarea neconținții a lagărului socialist; lupta consecventă a R.P.R. pentru coexistența pașnică; activitatea R.P.R. în cadrul O.N.U.

3. Dezvoltarea culturii și tehnicii contemporane (1917—1960) — 1 oră.

a) Condițiile istorice în care se dezvoltă cultura contemporană; teoria leninistă a celor două culturi.

b) Caracteristicile culturii socialiste (cultură socialistă în conținut, națională în formă); dezvoltarea științei, literaturii și artelor; dezvoltarea învățămîntului și ridicarea neîncetată a nivelului cultural al maselor în statele socialiste.

c) Cultura în țările capitaliste. Lupta oamenilor progresiști pentru promovarea unei culturi democratice. Situația culturală a popoarelor din colonii.

d) Tehnica. Marile descoperiri și invenții ale epocii noastre; electrotehnica, energia nucleară și termoneucleară. Superioritatea U.R.S.S. în studierea spațiului cosmic; explorările moderne. Marile succese ale științei și tehnicii din țările socialiste — expresie a superiorității sistemului socialist.

e) Dezvoltarea neîncetată a societății omenestii spre socialism și comunism.

Recapitulare parțială — 3 ore
Recapitulare finală — 3 ore
Lucrări scrise trimestriale — 3 ore

NOTA. Programa publicată în paginile de față va fi valabilă în anul școlar 1960—1961. La forma ei actuală s-a ajuns prin îmbunătățiri aduse în urma discuțiilor purtate în Consiliul superior al școlilor și a propunerilor primite din partea cadrelor didactice, a cercetătorilor de specialitate. În anul școlar curent istoria modernă și contemporană în clasa a X-a se predă după programa publicată în „Gazeta învățămîntului” din 10 octombrie 1958 (partea I-a) și 8 mai 1959 (partea a II-a).

Teme de lucrări individuale pentru examenul de gradul II EDUCATOARE ÎN VĂTĂTORI

1. Rolul jocului în educarea relațiilor de prietenie și tovarășie în grădinița de copii.

2. Organizarea colectivului de copii în grupa cu care lucrez.

3. Cunoașterea de către copiii preșcolari a frumuseților și bogățiilor patriei, mijloc important pentru educarea lor în spiritul patriotismului socialist.

4. Cum facem cunoscute copiilor preșcolari sărbătorile revoluționare ale oamenilor muncii în scopul educării lor în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar.

5. Formarea respectului și a atitudinii atente față de bunul obștesc.

6. Dezvoltarea gândirii și vorbirii copiilor în procesul de cunoaștere a naturii și mediului înconjurător sub conducerea educatoarei.

7. Formarea deprinderilor de muncă independentă la copiii de vîrstă preșcolară.

8. Studiarea activităților creatoare ale copiilor pentru cunoașterea personalității lor.

9. Dezvoltarea și educarea atenției și spiritului de observație în procesul familiarizării copiilor cu mediul înconjurător.

10. Metodele și procedeele folosite pentru educarea la copii a calităților de voință și a trăsăturilor pozitive de caracter.

11. Ce procedee am folosit în predarea figurii umane în activitățile de desen.

12. Realizarea consolidării și sistematizării cunoștințelor prin jocurile didactice.

13. Pregătirea copiilor în grădinița de copii pentru activitatea școlară.

14. Procedeele folosite în activitățile de numărări și socotiri pentru însușirea conștientă a noțiunilor de număr și a operațiilor de calcul de către copiii preșcolari.

15. Folosirea jocurilor de mișcare în educarea mișcărilor de bază în grădinița de copii.

16. Cum am folosit povestirile create de copii pentru dezvoltarea gândirii logice, a imaginației și a vorbirii coerente și expresive.

1. Formarea bazelor concepției materialist-dialectice la elevii școlii elementare prin predarea cunoștințelor de științe naturii; educația atelst-științifică a elevilor.

2. Cum educ elevii în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar prin predarea cunoștințelor de istorie și geografie în clasele I—IV.

3. Predarea gramaticii — mijloc important pentru dezvoltarea gândirii și vorbirii elevilor din școala elementară.

4. Organizarea și desfășurarea lecțiilor de expunere-compunere.

5. Greșelile tipice de ortografie și punctuație ale elevilor; măsuri pentru prevenirea și înlăturarea lor.

6. Lectura în afară de clasă a elevilor și importanța ei în aprofundarea cunoștințelor și în dezvoltarea personalității elevului.

7. Dezvoltarea gândirii logice a elevilor în procesul predării aritmeticii.

8. Folosirea materialului didactic în predarea numeratiei și a celor patru operații cu numere întregi în școala elementară.

9. Repetarea materiei la aritmetică (sau limba română) — mijloc important pentru

consolidarea și sistematizarea cunoștințelor.

10. Activitățile la colțul viu al naturii și pe terenul de experiență al școlii — mijloc important pentru înarmarea elevilor cu deprinderi practice.

11. Educarea elevilor în spiritul interesului și dragostei de muncă prin predarea lucrului manual și a lucrărilor practice pe terenul școlar.

12. Formarea deprinderilor de muncă independentă la elevii din clasele I—IV (în cadrul lecțiilor și în afară de clasă).

13. Organizarea și desfășurarea vizitelor și excursiilor; importanța lor.

14. Organizarea și desfășurarea lecțiilor în condițiile predării simultane la două sau mai multe clase.

15. Metodele și procedeele folosite în educarea trăsăturilor de voință și caracter ale omului de tip nou.

16. Activitatea în clasele I—IV pentru realizarea sarcinilor educației estetice.

17. Munca cu elevii din clasa I-a în primele săptămîni de școală.

18. Formarea deprinderilor de conduită civilizată la elevii din clasele I—IV